

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Wether Aggebo
Hagen Jørgensen
til Ørndrup
og hans Slægt

99,8 Jo 55 n

1957

HAGEN JØRGENSEN
TIL ØRNDRUP OG HANS SLÆGT

VED
ESTHER AGGEBØ
f. JØRGENSEN

*Paa Grundlag af Johan P. Hovmøllers
og J. B. Jørgensens efterladte Optegnelser
og Arkivmateriale*

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE

1957

HAGEN JØRGENSEN
TIL ØRNDRUP OG HANS SLÆGT

VED
ESTHER AGGEBØ
f. **JØRGENSEN**

*Paa Grundlag af Johan P. Hovmøllers
og J. B. Jørgensens efterladte Optegnelser
og Arkivmateriale*

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE
1957

INDHOLD

	Side
Fæstebonden, der blev Herremand	5
Hagen Jørgensen paa Ørndrup	9
Frants	17
Søren	20
Maren	22
Hans	23
Tanggaardslægten	31
Slutning	38
Slægtstavlen	41

INDLEDNING

Hagen Jørgensens Efterkommere, hans Sønnedatters Dattersøn, Gaard-ejer Johan P. Hovmøller fra Hovmølle i Rakkeby paa Mors og hans Sønnensøns Søn, Overretssagfører Jens Breinholt Jørgensen i Viborg har samlet og bearbejdet det store Materiale, der fandtes til Belysning af Slægten saa langt tilbage, de kunde naa. De begyndte hver for sig; men den fælles Interesse førte dem sammen i 1925. Jens havde da allerede med megen Grundighed og ikke ringe Bekostning samlet en stor Del Arkivalier, og Johan havde skrevet adskillige lokalhistoriske Artikler, mest Særtryk af Artikler i Morsø Folkeblad. Særlig Interesse i denne Forbindelse har »Tre Slægtled« og »De gamle Gaarde«. Jens skaffede Oplysningerne fra den ældre Tid og hjalp med det juridiske og ellers, hvor hans Viden var den største. Johan skrev en Beretning om Slægtens Liv, dog skrev Jens en Del af det Jørgensenske Stof. De havde megen Glæde af Samarbejdet; men det tog længere Tid, end de havde regnet med, og de var saa forskellige — Jens, Juristen med det lidt knudrede Kancellisprog, Johan, den vaagne Bondemand med Rod i Højskolebevægelsen. Da Johan var blevet færdig med sin Beretning om Slægtens Liv, havde han ikke Kræfter til at lægge sidste Haand paa Værket. Han sendte i 1934 eller 1935 hele Materialet til Jens og overlod Resten til ham. Johan døde i 1935, og Jens magtede heller ikke at fuldføre Arbejdet, men lod det hele ligge. Han døde i 1939, og først i 1957 gennemgik jeg, der er Jens' Datter, Materialet, og da jeg mente, det maatte have Interesse for den yngre Slægt at faa et Uddrag af dette store Materiale, fortsatte jeg Arbejdet, idet jeg dog gav det en noget anden Skikkelse. Desværre mangler jeg Forudsætningerne for at tage hele Hovmølleslægten med. Denne store Slægt med mange dygtige Medlemmer burde skildres helt for sig selv. Her nøjes vi blot med en kort Omtale og Henvisning til Johan P. Hovmøllers lille Hefte »Tre Slægtled« af 1924, som giver en smuk Skildring af de første Led i Slægten.

De bedste Kilder er Kirkebøgerne, hvor de ikke er brændt. Der faar man Datoer for Fødsel og Død og Vielser. Ved Daab giver Listen

over Fadderne et Indtryk af, hvem der var Forældrenes gode Venner. Ogsaa Skifteprotokoller er værdifulde Kilder. Ved Skiftet efter Hagen Jørgensen paa Ørndrup blev der noteret saa meget op i Skifteprotokollen, at den giver Oplysning ikke blot om hans Besiddelser, men ogsaa om mange private Forhold og om hans Børns Færden i de to Aar, Skiftet stod paa. Jens Jørgensen tog en Udskrift af Skifteprotokollen, og den fylder 150 maskinskrevne Sider. Der har saaledes været Materiale nok at arbejde med, og det maa bero paa et Skøn, hvor meget der skal tages med. Jeg har lagt særlig Vægt paa at tage meget med fra den ældste Tid, mens der kun er korte Oplysninger om vor egen Tid. Jeg takker kendte og ukendte Familiemedlemmer for den Tillid, de har vist mig, for Oplysninger og Opmuntringer. Det forudsættes, at man under Læsningen hele Tiden følger med i Slægts-tavlen.

E. A.

FÆSTEBONDEN, DER BLEV HERREMAND

Hagen Jørgensen til Ørndrup stammede fra Jernvedlund i Jerne Sogn ved Ribe. Hans Forfædre var Fæstebønder og havde i en lang Aarrække haft den samme Gaard i Fæste.

Rigsarkivet har oplyst, at denne Gaard i 1537—38 var bortfæstet til en Mand ved Navn Mads Hagensen. Endvidere oplyses:

I samme Gaard boede derhos fra

1562—81	Lave Madsen
1585—1603	Hagen Madsen
1605—42	Søren Hagensen
1645	Jørgen Hagensen
1649	Søren Hagensen
1650—56	Søren Hagensen

1678—1705 havde Hagen Jørgensen, der formodes at være en Søn af fornævnte Jørgen Hagensen, i Fæste en Krongaard i Jernved Lund i Jernved Sogn.

1713—54 efterfulgtes han i Fæstet af Sønnen Jørgen Hagensen.

1761—76 havde hans Søn Hagen Jørgensen samme Gaard i Fæste.

Den første Hagen Jørgensen nævnes i 1678 i et Mandtal paa Kop- og Kvægskat. Gaarden, han havde i Fæste, hørte først til det kongelige Gods Riberhus, senere blev den »Ryttergaard«, d. v. s. Gaarden skulde stille en Rytter i Tilfælde af Krig. 1719 blev Gaarden købt af Mads Termansen til Nielsbygaard, og derefter hørte den i mange Aar under Nielsbygaard med Slægten Jørgensen som Fæstere.

Hagen Jørgensen til Ørndrup begyndte saaledes som Fæster paa sin Faders Fæstegaard 1761. Han er født 1730 og gift første Gang med Mette Knudsdatter, der døde 1768. I dette Ægteskab var der 3 Børn: 1) Jørgen Hagensen, f. 1758, 2) Mette Kathrine Hagensdatter, f. 1762 og 3) Anne Marie Hagensdatter, f. 1765. I Aaret 1773 giftede Hagen Jørgensen sig med Anne Frantsdatter, f. 1744, Datter af Gaardfæster Frants Sørensen i Alsbro. Han var Søn af Birkeskriver i Hunderup Birk Søren Frantsen. Da Annes Fader døde i 1770, bad hun, der da tjente i Brøns og var i sit 25. Aar, Hagen Jørgensen i Jernvedlund

om at være hendes Formynder. Denne Tillidserklæring fra Annes Side, har han vel ment, var god at bygge paa! Deres Bryllup stod i Hundstrup Kirke 30. Oktober 1773, og i 1774 fik de deres første Barn, Sønnen Frants Hagensen.

Hagen Jørgensen købte Hovedgaarden Ørndrup paa Mors af Niels Kragh Lange til Bøttigerholm paa Fyn. Skødet paa Gaarden er dateret 4. Mai 1776; men der findes et andet Skøde til Hagen Jørgensen fra samme Ejer paa en mindre Gaard i Karby Sogn, dette er dateret 16. Dec. 1775, og her kalder han Køberen »Velagte Hr. Hagen Jørgensen paa Ørndrup«, saa han maa have overtaget Ørndrup, før Skødet var i Orden. Godset var paa 40 Tdr. Hartkorn med Tæbring og Rackeby Kirkers Tiender paa 38 Tdr. og Gods 35 Tdr. Hele Købesummen 7384 Rigsdaler blev udbetalt kontant. Hvordan Fæstebonden har formaaet at samle sig saa mange Penge er vel noget af en Gaade; men det nævnes flere Gange, at han har optraadt som Vurderingsmand for Herren paa Nielsbygaard. Denne maa have opdaget hans ualmindelige Evner til at handle og administrere og draget Nytte af dem samtidig med, at han ogsaa har undt Hagen Jørgensen sin Del af Fortjenesten. Desuden er han sikkert endnu, mens han boede i Jernvedlund, begyndt at handle med Stude. Paa Mors handlede han i alt Fald meget med Stude. I »Studehandelens Historie« af Jesper Madsen nævnes han som en af Vesteregns betydeligste Studehandlere.

Da Hagen Jørgensen flyttede til Ørndrup, overlod han sin Søn, Jørgen Hagensen, der kun var 18 Aar gammel, Fæstegaarden i Jernvedlund, og ogsaa Døtrene blev der paa Egnen og blev senere gift der. Han havde skiftet med de 3 Børn af 1. Ægteskab efter deres Moders Død 1768. Der oprettedes da følgende Skiftebrev:

U D S K R I F T

af

Nielsbygaard i Malt Herreds Skifteprotokol for 1753—1791. Side 154.

Udi den Hellige Trefoldigheds Navn haver jeg underskrevne Hagen Jørgensen, Jernvedlund, paa den ene, og i Ægteskab forhen med min Sal. Kone, Mette Knudsdatter avlede tre umyndige Børn paa den anden Side. Paa deres Vegne var tilstede som Tilsynsværger Fridrich Hermansen af Gredsted, som har min Sal. Kones Søster til Ægte paa min Søn Jørgen Hagensen i 10de Aar gammel og for begge Døttre navnlig Mette Chatrine i 6te Aar og Anna Marie Hagensdatter 3 Aar gammel Deres Moders Broder Niels Knudsen af Jernved og var da tilstede 2de Mænd og Testes, navnlig Jens Jørgensen og Peder Lauridsen, begge ibm. Men førend nogen Forretning blev foretaget, da blev af og paa begge Sider i Hos- og Overværelse af bemeldte 2de Mænd i Betragtning ved en Calculation over Boens Formue truffet og indgaaet efter følgende Accort af lydende Indhold, at jeg Hagen Jørgensen

udbetaler til mine 3de Børn for deres Mødrene Arv den Summa 800 Rigsdaler, skriver Otte Hundrede Rigsdaler dansk Courant gangbar Mønt, hvilke Penge bliver hos mig bestaaende uden nogen Renters Erlæggelse, om Gud vil jeg lever, indtil enhver af dem bliver deres myndige Aar, er det saa beskikket af den almægtige, alene vise Gud, som har baade Livet og Dødens Magt i sin Haand, at jeg ikke skulde opleve den Tid som meldt, da skal ovennævnte Kapital straks efter Dødsfaldet udbetales i rede Penge, om samme af Stervboen kan blive præsteret. Hvis ikke udtages de af Boens visse Formue, enten af rede udlaante Penger efter Forskrivninger paa 1ste Prioritet eller og paa faste indkøbte Ejendomme, hvilket alt maa bero paa Overformynderens behagelig Forgodtbefindende til de umyndiges Sikkerhed for Kapital og Renter, som de da bør nyde af deres bemeldte Kapital saaledes, at Sønnen nyder de 400 Rigsdaler, skriver fire Hundrede Rigsdaler og hver af Døttrene de 200 Rigsdaler, skriver To Hundrede Rigsdaler, skulde nogen af ermeldte mine tre Børn ved Døden afgaa uden at efterlade sig selv Livsarvinger, maa de eller den efterlevende nyde og beholde indmeldte Mødrene Arv, uden nogen min eller andre mine Arvingers paa eller Tiltale uden ringeste Afkortning dog for ifald en af Døttrene bortdør da arver den efterlevende ligesaa meget som Broderen.

Hvad deres Sal. Moders Liv- og Gangklæder anbelanger, da beholder begge Døttrene det altsammen til lige Deling imellem dem, og lover jeg ved Guds Forsyn at forsyne mine kære Børn med en kristelig og skikkelig Opdragelse, og dersom Gud vil, at min Søn kan blive tjenlig til Studeringen, vil jeg holde ham dertil paa min egen Bekostning samt tilligemed Døttrene fornøden Skolegang, Klæder og Føde indtil de alle opnaar deres myndige Aar om saalænge behøves alt upaaklagelig saaledes som for Gud og den kristne Øvrighed være forsvarligt, og naar de opnaar deres myndige Aar, da forskaffes enhver af mine 3de Børn skikkelige Klæder efter Stand, Evne og Vilkaar samt hver af Døttrene en skikkelig god Seng og Kiste. At forommeldte af os paa begge Sider i al Venlighed med fri Vilje og velberaad Hu er indgaaet og sluttet, skal og uryggelig holdes og blive efterlevet, hvilket tilstodes med vores Hænder underskrevet og ydmygt bedende vores gunstige Husbond velædle Christen Termansen til Nielsbygaard denne vores forestaaende Kontrakt behagelig vilde ratificere. Og som stemplet Papir ikke er ved Haanden validerer samme i sin fulde Kraft, naar det med sit behørig Papir bliver belagt Datum Jernvedlund den 5. Maj 1768.

Man ser af dette Skiftebrev, at Hagen Jørgensen allerede den Gang var en velstaaende Mand, og at han handlede en Del. Johan P. Hovmøller skriver saaledes om Hagen Jørgensens Børn af første Ægteskab: I Aaret 1823 den 8. November har Jørgen Hagensen været Forlover, sammen med en Jes Hansen, for en 39-aarig Gaardmand, Hagen Jørgensen af Vejen og Pigen Karen Hans Datter af Jernvedlund, 43 Aar gammel; og her benævnes han som Aftægtsmand i Jernvedlund. Han og hans Hustru Anne Marie Ivers-Datter har maaske været paa Aftægt i Fædrenegaarden hos et af Børnene. Jørgen Hagensen, Aftægtsmand paa Jedsted Mark, Enkemand, Faderen var Hagen Jørgensen til Ørndrup paa Mors, døde af Alderdom 6. Dec. 1844. Efter

sit Ønske blev han begravet paa Jernved Kirkegaard, 91 Aar gammel. (Efter de øvrige Oplysninger skulde det være 86 Aar).

Hagen Jørgensens ældste Datter, Mette Kathrine Hagensdatter, var gift med Peder Christensen Bech, Jernvedlund, og deres Sønnens Datter Kirsten Marie Bech er gift med Jens Peter Bjerrum. De boede først i Brokjær, men flyttede ca. 1900 til Jernvedlund, hvor de overtog den gamle Fædrenegaard, som den første Hagen Jørgensen 1678 havde i Fæste. Gaarden maa være udflyttet ved Udskiftningen, hvilket dog ingen kan mindes. Hagen Jørgensens yngste Datter, Anne Marie Hagensdatter, blev gift med Povl Madsen i Harreby. Om dem og deres mulige Efterkommere vides intet.

HAGEN JØRGENSEN PAA ØRNDRUP

Da Hagen Jørgensen kom til Ørndrup, slog han sig ikke til Ro med den store Ejendom, han havde erhvervet; men han begyndte straks at udvide sine Besiddelser. En Fortegnelse over en Del af hans mange Handeler overleveredes til hans Eftermand paa Ørndrup. Han købte bl. a. Sognekirken i Karby, og om dette Køb gjorde Sælger og Køber følgende Indberetning til Stiftsøvrigheden:

Underdanigst Pro Memoria.

I allerunderdanigst Følge af den allernaadigste Forordning af 8. Novbr. 1726 bliver herved Deres Højvelbaarenhed af os underskrevne underdanigst indberettet, at der imellem os er sluttet Kjøb om Karbye Kirke og dens tilhørende af 14. hujus, hvorved jeg Hagen Jørgensen til Ørndrup haver kiøbt ermeldte Kirke af Jens Riis paa Blidstrup. Hvornæst vi underdanigst er begærende, at Deres Højærværdighed vilde med første give os Forsikring, at denne Indberetning er Dem rigtig tilhænde kommen.

Ørndrup og Blidstrup paa Mors, den 31. Aug. 1782.

J. Riis.

H. Jørgensen.

L. S.

(H. J.)

Til

Deres Højædle, Højærværdige Hr. Biskop Studsgaard
i Aalborg.

Dette Dokument har Hagen Jørgensen sikkert egenhændigt baade skrevet og underskrevet. Jens Jørgensen har ladet Originaldokumentet fotografere, og deraf synes dette at fremgaa. Hagen Jørgensen kunde ikke alene skrive sirligt og smukt, hvad der var meget sjældent i de Tider; men han forstod ogsaa at sætte et Dokument op; dette er der mange Eksempler paa. Det var mange Handeler, han afsluttede, og vi maa formode, at det hovedsagelig var ham, der formede Dokumenterne. Stilen er den samme, og Dokumenterne er præget af samme Grundighed og Orden og Omhu for, at alles Tarv imødekommes.

I Johan P. Hovmøllers Hefte: »Fra gamle Dage« er aftrykt et Fæstebrev, som giver os en Prøve herpaa.

»Underskrevne Hagen Jørgensen til Ørndrup gør herved vitterligt: at jeg haver Stæd og Fæst ligesom jeg herved Stæder og Fæster Lauers Mikkelsen Votborg hans ældste Søn, Mikkell Laursen, som jeg fra Soldateriet har udløst, bemeldte Votborg-Gaard med sine paastaaende Bygninger, Grund og Ejendom, i den Forfatning samme nu findes, da derfra forhen til Hr. Jens Wandborg, er solgt 6 Tønder Hartkorn, som er paa Tæbring Mark beliggende. Men Resten 7 Tønder, 1 fdk. Agger og Engs Htk., hvoraf Votborg-Gaard nu er bestaaende, skal fornævnte Mikkell Laursen tilligemed Gaardens hele Besætning og Bæster, Stude, Køer og Faar, samt andet tilhørende Gaards Redskab og Vogne sin Livstid i Fæste beholde, efter den Afstaaelse som hans Fader Laurs Mikkelsen derpaa skriftlig har givet, og siden ellers paa efterskrevne Conditioner.

1) Fæsteren antager fra Dato bemeldte Votborg-Gaard af Agger og Engs Hartkorn 7 Tdr. 1 fdk. med sine paastaaende Bygninger, Sæd, Avling og Besætning saavel inden som uden Døre og for det første saafremt hans Fader og Moder det skulde forlange giver den fornødne Husværelse og Ildebrand i Gaarden, naar de ikke med ham deres Livstid vil holde Dug og Disk, samt i saa Maade naar de skulle attraa Skilsmisse fra ham, bekommer af Fæsteren: a) aarlig 1 Malke Koe og 4 Faar paa friit Foder og Græs — og b) 3 Td. Rug, 3 Td. Byg, 2 Td. Malt og 3 Rd. Penge, ligeledes aarligt uden nogen Betaling. Og naar den ene af hans Forældre ved Døden afaar, nyder den efterlevende den halve Del af omrørte Afgift, om den ikke ved Fæsteren vil forblive. Men begge deres Lig besørger Fæsteren paa egen Bekostning paa en sømmelig Maade stedet til Jorden, hvorfor ingen Indfæstning af Fæsteren er bleven taget.

2) Gaardens Bygninger holder Fæsteren Mikkell Laursen altid i lovforvarlig Stand og samme aarligt baade vedligeholdes og forbedres, samt intet af Hartkornet og dens Ejendomme til upligt, ved Laan, Leje eller Salg, at bruge lade imod Lovens Forskrift.

3) Her paa Ørndrups Jorder gøder Fæsteren Mikkell Laursen som bestemt Hoveri af Hovedgaardens Gødning som ham bliver tilsagt: 1 Skifte. Saa pløjer han og aarlig 2de Skifter og samme saer og harver; item høster og indbjærger dem forsvarligt i Ørndrup Lade; fremdeles slaar og bjærger een Kær Skifte af 2de Karles Slæt i Ørndrup Kjær aarlig, hvilken bjærgen forstaas ved at skaffe samme i Land, og i alle deele til ind agen at behandle. Men Indagningen deraf bliver ikke Fæsteren strikke paalagt.

4) Dersom Husbonden behøver Reparation her ved Hovedgaarden eller Godset, da skal Fæsteren efter rigtig Tour og Omgang lige med Godsets Frie-Bønder forrette uden Betaling, det derved faldende Pliigts Arbejde, ligesom og aarlig at borttrække Stude til Sundstederne her fra Ørndrup, naar samme fornødiges.

5) Gører Fæsteren 1 a 2 Rejser om Aaret for Husbonden fra Ørndrup og her i Landet, til hvad Sted han bliver tilsagt, og ifald slikt ikke behøves eller forlanges, da at forrette andet Kørsel eller Arbejde, som med slike Kørsler kand være ensstemmende.

6) Alle Kongelige Skatter og Paabudde, ordinære og ekstraordinære, betaler Fæsteren til mig eller Fuldmægtig til sine forefaldende Tider, hvori Ekstraskatten for hans gamle Forældre, saa længe de lever, er indbefattede.

7) Af Damsgaards Møller, Anders Kristensen, oppebærer Fæsteren, Mikkell Laursen aarligt til sin egen Nytte, Landgilde 4 Rd. som er af et Stykke

Jords Brug af Votborg-Gaards Mark. Og om samme ved Dødsfald, eller for-medelt brugende upligt deraf i Mikkel Laursens Tid, skulle blive Fæstelig, da maa samme ikke under dette Fæstes Fortabelse bortlejes eller Fæstes til nogen uden til hvem Husbonden dertil nyttig og tjenlig eragter.

8) Udi Landgilde, til hvert Aars Maj-Dag, svarer Fæsteren mig her paa Ørndrup, Penge, Toe og Tyve Rigsdaler, skriver 22 Rigsdaler, og ellers i det øvrige opfører Fæsteren sig imod mine og mig som det en god Fæster egner og anstaar, og holder sig hans kongelige Majestæts Love og Anordninger allerunderdanigst efterrettlig.«

Ørndrup, den 3die August 1785.

Hagen Jørgensen.

I Karby Kirkes Kor lod Hagen Jørgensen ophænge en Trætavle med følgende Indskrift:

O Jesu mild, vor Sjæles Haab
som væder med Din egen Daab
vor Daab sin Hæder giver
at hver den Sjæl som skrider nær
da renses skal i dette Kar
et Ærens Kar forbliver.

I dette Bad er Livets Flod
med Aandens Kraft og Jesu Blod
som begge Vandet rører.
Den gamle Adam druknes her
den ny opkommer reen og skjær
til Salighed os fører.

Bekostet af Hagen Jørgensen til Ørndrup 1792.

Senere er Døbefonten, og nu ogsaa Tavlen, flyttet ned i Kirken. 5 Børn voksede op paa Ørndrup hos Hagen Jørgensen og Anne Frantsdatter.

1. Frants, deres ældste Søn, var født i Jernvedlund 1774.
2. Søren, f. 1776.
3. Maren, født 11. Februar 1780.
4. Niels, f. 21. April 1782, død 5. Marts 1790.
5. Hans Hagen, f. 21. April 1782.

Anne Frantsdatter døde 16. Juli 1794 kun 51 Aar gammel og begravedes 22. Juli i Karby Kirke. Dette Dødsfald maa have taget stærkt paa Hagen Jørgensen, for nu udvider han ikke mere sit Jordegods; men han beskikker sit Bo. Først sørger han for Børnene af 1. Ægteskab. Allerede da han overtog Ørndrup, har Sønnen Jørgen Hagensen som tidligere nævnt overtaget Faderens Gaard i Fæste og dertil for en Del af Mødrenearven paa 400 Rd. faaet et Stykke Marsk Eng og

det øvrige i rede Penge. 12. August 1795 faar han udbetalt 1000 Rd. som sin Fædrenearv, og han giver Afkald paa al yderligere Arv. De to Døtre faar efter Tidens Skik halvt saa meget som Sønnen, og deres Mænd skriver ogsaa under paa, at de har faaet, hvad der tilkommer dem. Da han har solgt Ørndrup, giver han dog de to Døtre endnu 500 Rd. hver.

Nu har han kun de 4 Børn af andet Ægteskab at tænke paa. Sønnen Niels var død i 1790. Ingen af dem er myndige, og han regner aabenbart ikke med, at han har langt igen, for han har megen Hast med at faa ordnet sit Bo. Af Papirerne fra Boopgørelsen omtales ved flere Lejligheder »hans Sygdoms Tid«.

16. Februar 1797 sælger han Ørndrup med Kirker og Bøndergods til Niels Refsgaard fra Damsgaard for 39000 Rd. Han købte Gaarden 21 Aar tidligere for 7384 Rd.; men han havde købt meget Gods til i Aarenes Løb, saa Hovedgaarden var nu paa 40 Tdr., 1 Skp., 1 Album, Karby Kirketiende paa 14 Tdr. og Bøndergods 205 Tdr. 4 Skp. 2 Fdk. $1\frac{1}{10}$ Album. Det var ikke Niels Refsgaards Mening at beholde disse store Besiddelser, han afhændede dem straks til 3 Mænd, som hurtigt gik i Gang med at udstykke Godset. Det ser ud, som om Hagen Jørgensen ønskede at have en paalidelig Mand og god Ven at holde sig til, saa han vidste, at Pengene var sikre, selvom han skulde dø inden Udbetalingen. Og Niels Refsgaard hjalp ham ikke blot i denne Situation, han viste sig ogsaa senere som den faderlige Ven for Hagen Jørgensens Børn. Det var ham, de tyede til, naar de skulde have Fædrene til deres Børn, og naar de trængte til Penge og gode Raad.

Selvom Hagen Jørgensen disponerede, som om han ventede, at han snart skulde dø, saa betingede han sig dog Bolig paa Ørndrup, saa længe han levede. Af Købekontrakten ser vi, at han ikke havde mere travlt, end at han naaede at ordne alle Enkeltheder omhyggeligt.

Dagen efter at han har solgt Ørndrup, overdrager han sin Søn Frants Votborggaard.

Uddrag af Skødet paa Votborggaard af 17. Februar 1797.

Undertegnede Hagen Jørgensen til Ørndrup paa Morsøe, Giør herved Vitterlig, at jeg til min Søn Frantz Jørgensen der fra sin Barndom af og til Dato ved Gaard og Gods her paa Stædet, bestandig har glædet mig med sit Forhold og været min tillid og Huusets bestyrer, naar jeg var fraværende hermed Sælger efterskrevne mig tilhørende Ejendomme, som hidtil under bemeldte min Hovedgaard Ørndrup har været liggende, Saasom:

A. Thæbring Kirke med Jus Patronatus (heri indbefattedes baade Ret til Kirkens Indtægter og Ret til at kalde Præsten). Korn og Qvægtiende, staaende for Htkorn 16 Tønder med alle sine Ornamente.

B. Een ubebygget Gaard i Tæbring Bye, som Sognepræsten bruger, skyl-

der aarlig af Bondeskylden 6 Td. Byg, Taxeret udi Landmaalings Matriculen for 4 Tdr. 3 Fk. 1 Alb. Htk., hvoraf Thæbring Præstekalds Præster paa Amtsstuen svarer alle kongelige Skatter og Contributioner, og hidintil har givet mig, som Thæbring Kirkes Ejer udi aarlig Landgilde, de berørte 6 Tdr. Byg og

C. Wotborggaard i Thæbring Sogn, staaende for Ager og Engs Hartkorn 7 tdr. 1 fk. som i Fæste beboes af Mikkel Laursen, hvem jeg fra samme sit Fæste og Wotborggaards beboelse paa min bekostning, besørger indkiøbt, ligesom jeg og — om jeg finder det fornøden Reserverer mig Boepæl og Ophold i bemeldte Wotborggaard, saalænge jeg lever.

Og da disse Ejendomme af berørte min Søn Frantz Jørgensen til mig og til mit Huuses nytte er nøjagtig betalt med den Kjøbe Summa — 3000 rd. skriver Tre Tusinde Rixdaler, saa skal samme uden Undtagelse være ham og Arvinger hermed lovlig skjødet og Solgt fra mig og mine øvrige Arvinger, Wotborggaard med sine Grunde og Herligheder, samt paastaaende Bygninger, og ellers det øvrige som jeg selv har Ejet og besiddet, Hvorfor jeg skal være bemeldte min Søns faste Hjemmel efter Loven.

Hagen Jørgensen har nok følt sig alvorlig syg i alt Fald fra Februar 1797. Der tales om »hans Sygdoms Tid«, og der er Regning paa Medicin fra den Tid; men han har dog til faa Dage før sin Død kunnet ordne sine Forretninger.

I Skifteprotokollen staar der saaledes:

»Mons. Hagensen fremlagde sin Sall. Faders Egenhændige Opsigelse af 8. Juni 1797, hvilken med Paategning og vedliggende Qvittering for Renterne, lyder saaledes:

Den Capital 4000 rd. og 500 rd. som jeg haver laant af den Gejstlige Enkke-Casse i Aalborg, hvorfor jeg til Hr. Professor Pontoppidan haver meddelt Panteobligation; Bliver dem herved opsagt, af Dem at modtages, og af mig at udbetales, til Vihorg Snapstings Termin 1798, til hvilken tiid de vilde behage samme med sine Renter at modtage. Og at denne Opsigelse er Dem bekendtgiort, derom vilde De behage, herpaa tegnet at meddele mig deres Tilstaaelse, men i Mangel deraf, vilde mine udsendte Mænd behage at tegne herpaa at de haver Forkyndt Dem Opsigelse.

Ørndrup d. 8. Juni 1797.

H. Jørgensen.

En næsten ligelydende Skrivelse er samme Dato sendt til Inspektørerne for Aalborg Købstads Publiqve Midler.

Hagen Jørgensen døde 12. Juni 1797 og blev begravet d. 19. Juni ved sin Hustrus Side i Karby Kirke. Sønnen Hans's ældste Datter har fortalt, at baade han og hans Hustru ligger begravet foran Koret i Karby Kirke. Det ses af Skiftepapirerne, at Arvingerne vedtog at anvende 130 Rd. til at bekoste en Ligsten i Karby Kirke over begge de afdøde Forældre. De hviler ganske sikkert under den store Sten, der laa foran Koret mellem de to øverste Stole, de saakaldte Herskabsstole, som efter Tidens Skik var forbeholdt Herregaardens Beboere. Stenen

har tidligere haft Inskription, men den er nu helt bortslidt af de mange Menneskers Fodtrin. Nu er Stenen flyttet ud paa Kirkegaarden, hvor den ligger tæt ved Kirkens Sydside sammen med en anden noget mindre Sten.

Skifteprotokollen for Morsø Sønder og Nørre Herreder har et indgaaende Referat af Møderne ved Skiftesamlingerne i Hagen Jørgensens Dødsbo og Afskrift af de mange Regnskaber og Skrivelser, der blev fremlagt. Udskriften af Skifteprotokollen fylder 150 maskinskrevne Foliosider og giver mange værdifulde Oplysninger. Der findes lange og indgaaende Fortegnelser over Hagen Jørgensens Ejendomme og hans Indbo. Boopgørelsen stod paa i næsten 2 Aar, og igennem dette Tidsrum faar man en Del at vide om Børnene og de Mænd, der varetog deres Interesser. De følgende Oplysninger stammer herfra.

Hagen Jørgensen døde om Natten d. 12. Juni 1797, og straks om Morgenen den samme Dag mødte Skifteforvalterens Fuldmægtig for at foretage Registrerings- og Forseglingsforretning. De tre ældste Børn var hjemme, den yngste Søn, Hans, opholdt sig i Tiise i Salling hos Degnen Hop, hvor Faderen havde sendt ham hen til Oplæring. Degnen Steffen Møller af Karby var ogsaa til Stede og blev af Retten antaget til at varetage alle Børnenes Tarv.

Efter disse Oplysninger følger en meget lang Liste over Indboet i de forskellige Værelser og i Udhusene. Det giver Billedet af et ualmindelig velforsynet og velordnet Hjem.

Her skal blot nævnes Fortegnelsen over hans Bogsamling, den giver dog nogen Oplysning om hans Læsning og hans Interesser.

	Rd.	M.	Sk.
1 blaa mahlet Skab med Laas og Nøggel			
Derudi			
13 Bøger med Stofs Registerne indbunden	4		
Den danske Lov		4	
Den danske Bibel		5	
Luthers Huspostil		3	
Een anden ditto		1	8
Een gammel Psalme Bog		1	
Een ditto			8
Een bondt Bøger			4
Een ditto bont			
Een ny Psalme Bog for Kjøbstaden		2	
Een Tydsk Bog og 1 Spørgsmaal			4
Een Register over Danske Lov		1	

Skifterettens Fuldmægtig paalagde ældste Søn Frants at have Opsyn med alt og at sørge for Faderens Begravelse. Dagen efter Begravelsen blev næste Skiftemøde afholdt i Nykøbing. Her mødte 1. Sønnen af første Ægteskab Jørgen Hagensen fra Jernvedlund, 2. Søn

Frants, som begærede at faa Degnen Steffen Møller af Karby til Curator, og 3. Søn Studiosus Søren, som begærede at faa Sognefogden Christen Sørensen af V. Hvidbjerg til Curator. Begge disse Mænd var til Stede. Samtlige Arvinger og Curatorer anmodede om, at Frants maatte faa Fuldmagt til at indkassere og udbetale Penge paa Boets Vegne og rejse til Snapsting og afgøre Pengesager, da Frants ikke alene i nogle Aar som Fuldmægtig for sin Fader har forrettet disse Ærinder og af Faderen ogsaa til dette Snapsting har faaet udleveret vedkommende Papirer; men han har endogsaa i hans Sygdom og Skrøbelighed bestyret Gaard og Gods. Desuden tilbød Frants at gøre det gratis og ogsaa gratis indkassere Pengene baade for den forventede Auktion og alle øvrige Tilgodehavender. Dette blev godkendt af Skiffteretten, saaledes at Frants, der endnu ikke var myndig, blev indsat som curator bonorum, d. v. s. med Myndighed til at disponere i Pengesager (bonorum d. v. s. Pengesagerne).

Der blev afholdt Auktion paa Ørndrup d. 26. og 27. Juli, og det ser ud til efter Overretssagfører Jørgensens Optegnelser og efter hans mundtlige Udsagn, at Frants købte alt Indboet, som saaledes er kommet til Votborggaard.

Der var flere Skiftesamlinger i Løbet af Sommeren og Efteraaret, da der maatte skaffes Klarhed over udestaaende Fordringer og over Gæld. Ved Skiftesamlingen d. 5. Okt. nævnes Hr. Jens Kierulf Sand til Glomstrup som Interims Værge for Maren og Hans, og Frants nævnes som curator bonorum. Han synes at have gjort et meget dygtigt Arbejde med at udrede de mange indviklede Pengeforhold. Paa den Tid havde man ikke altid Papirer paa, hvad der skyldtes. Man stoledes paa hinanden, og det er glædeligt at se, hvordan alle Skyldnere satte en Ære i at vedstaa deres Gæld, ogsaa naar der ikke fandtes noget Bevis.

Alt gik i Fordragelighed indtil Mødet d. 5. Oktober, hvor Søren Jørgensens Curator Christen Sørensen yttre Mistillid til Skifteforvalterens Evne til paa forsvarlig Maade at anbringe de mange Penge, naar de kommer til Udbetaling, og han tilbyder paa Søren Jørgensens Vegne at anbringe en stor Del af dem. Skifteforvalteren blev meget vred og truede med at sætte ham fra Bestillingen som Curator, og ved næste Møde d. 7. Juni 1798 mødte Hr. Jens Vandborg til Frøslevgaard som Curator for Søren Jørgensen. Sørensen protesterer og erklærer, at han ikke har faaet nogen Grund for, at han er kasseret, og ved næste Skiftesamling d. 16. August kommer han og præsenterer en Myndighedsbevilling for Søren Jørgensen af 29. Juni 1798, hvor han bliver erklæret fuldmyndig, skønt han endnu ikke er fyldt 22 Aar. Dernæst fremlægger Christen Sørensen en Fuldmagt for sig selv fra Søren Jørgensen til i enhver Henseende at handle paa hans Vegne.

Sønnen Frants Hagensen fremlagde sit Regnskab som Curator bonorum over Dødsboets Snapstingsager. Man maa undres over, at denne helt unge Mand kunde klare alle disse indviklede Sager, og det var ikke meget, der kunde indvendes derimod; men der blev passet paa baade fra Skifterettens Side og fra de yngre Søskenes Curator og Værges Side, ja, man synes næsten, de sad paa Lur efter at gribe ham i noget forkert. Og der var noget, der berettigede til denne Mistillid. Faderen havde aabenlyst foretrukket ham. Skønt han ikke var mere end 22—23 Aar, da Faderen døde, havde han i flere Aar været sendt til Snapstinget i Viborg med Fuldmagt fra Faderen til at foretage de store Ind- og Udbetalinger, som foregik der, og han havde bestyret Gaard og Gods, naar Faderen havde været syg eller været paa Rejser. Han var altsaa tidlig bleven sat ind i Faderens mangeartede Virksomhed med baade Handel og Landbrug. Dette var i og for sig en naturlig Ting; men muligvis har den 2 Aar yngre Broder dog følt sig til-sidesat derved, særlig da dertil føjedes, at Faderen gav Frants Votborggaard forlods, uden at det skulde gaa fra hans Arv. Dette blev der protesteret imod og ogsaa mod, at Afstaaelsessummen til Fæsteren paa Votborggaard paa 800 Rd. skulde udredes af Boet og ikke betales af Frants alene. Maaske har det ogsaa sat nogen Bitterhed, at Frants købte alt Indboet ved Auktionen paa Ørndrup. Desuden hævdede han med Rettens Billigelse 3700 Rd. som Forskud paa Arv, mens Søren kun fik 100 eller 200 Rd. ad Gangen, naar han havde Brug for dem til sine Studeringer. Endelig forlangte Frants Godtgørelse for at indkræve Auktionspengene og for at rejse til Snapsting, skønt han havde lovet at gøre det gratis. Man kan sige, det var Smaating i Forhold til det store, dygtige Arbejde, han havde gjort; men det skabte en varig Kløft mellem Brødrene Frants og Søren. Frants gik ind paa at frafalde Kravet paa Auktionssalæret, og de øvrige Smaating blev frafaldet fra den anden Side. Striden om, hvem der skulde betale de 800 Rd. til Fæsteren paa Votborggaard for at gaa med til at ophæve Fæstemaalet, afgjorde Skifteretten saaledes, at denne Sum skulde udredes af Boet, fordi Hagen Jørgensen udtrykkelig havde forbundet sig til paa egen Bekostning at »afminde« Beboeren paa Votborggaard.

Endelig d. 7. Marts 1799 afsluttedes Boet.

Der blev 8425 Rd. til hver af de 3 Sønner og 4212 Rd. til Datteren.

Hr. Jens Kjerulf Sand til Glomstrup, som havde været Sønnen Hans's Interims Væрге under Skiftet, blev nu beskikket til at vedblive med Værgemaalet.

FRANTS

Frants Hagensen, Hagen Jørgensens og Anne Frantsdatters ældste Søn, blev født i Jernvedlund 1774, men levede hele sin Barndom paa Ørnstrup. Vi har af Skiftepapirerne efter Faderens Død kunnet danne os et godt Billede af denne dygtige, omhyggelige og stille Mand, som valgte Bondens rolige Liv paa sin Gaard fremfor Handelsmandens. Han er den eneste af Sønnenne, der fastholder den gamle Skik at tage Faderens Fornavn op i sit Efternavn, derfor hedder hans Efterkommere Hagensen og de andre Brødrers Jørgensen. Men det er den samme Slægt, og hvor her tales om Slægten Jørgensen, er Hagensen'erne indbefattet.

Hagen Jørgensen disponerede saa klogt og forudseende og havde ogsaa megen Medgang i timelig Henseende; men da han skulde disponere for sine Børn og deres Fremtid, gik det ikke helt, som han ønskede. Det var, som om han ikke forstod at bedømme sine Børn rigtigt; men det er ogsaa en vanskelig Kunst. Frants havde han udset til at overtage Gaard og Gods og blive Handelsmand i stor Stil, som han selv var det, og han havde lært ham op fra de tidligste Aar. Frants var lærenem og samvittighedsfuld, og at han kunde noget, det viste han siden som curator honorum i Faderens Bo. Men man maa formode, at han med sin stille Natur ikke har haft Lyst til det urolige Handelsliv og sagt det til sin Fader, og derfor har Faderen et Par Maaneder før sin Død ændret sine Dispositioner, solgt det meste af Godset og blot taget Votborggaard fra til Frants. Men han har villet, at alle skulde vide, at Frants havde været ham en god og dygtig Søn, der havde passet alt upaaklageligt. Derfor føjer han de rosende Bemærkninger ind i Skødet paa Votborggaard. Ingen skulde tro, at det var ham, der havde vist Frants Mistillid og derfor ikke vilde betro ham alle sine Besiddelser. Men han maa alligevel have følt det som et Nederlag for sine Drømme for sin og Anne Frantsdatters ældste Søn.

Johan Hovmøller siger, at Frants maa have været en meget velstaaende Mand, der maaske har haft forholdsvis let ved at komme over de økonomiske Vanskeligheder, der fulgte efter Statens Fallit i 1813.

Frants giftede sig med Marthe Pedersdatter Kolkjær, der stammede fra Bisgaard i Kaastrup Sogn. Han maa have haft et godt Forhold til Broderen Hans, man ser dem i flere Tilfælde staa Fadder til hinandens Børn. Men i de Aar, Hans kæmper med økonomiske Vanskeligheder, er det ikke hos Broderen, men hos Fremmede, han henter Hjælp. Dog er der en Mulighed for, at Hans først har søgt og faaet Hjælp hos Frants, og at det ikke er skrevet op nogen Steder. Frants dør 15. April 1825, saa han ser ikke, at Broderen maa gaa fra sin Gaard; men han har ikke kunnet undgaa at se, hvor det bar hen.

Frants Hagensens Enke sad tilbage med 6 Børn. De 4 Døtre blev velhavende gift, den ældste endog meget rigt gift med Godsejer Nis Nissen til Spøttrup. Den ældste Søn, Peder Kolkjær Hagensen, købte i 1838 Hovedgaarden Ullerupgaard i Sennels Sogn, Hillerslev Herred. Han samlede sig en betydelig Formue og var kendt for sit Lune. Sammen med sin Fætter og gode Ven Hagen Jørgensen til Tangsgaard købte han Herregaarden Volstrup i Hjerm Sogn i 1860; men i 1867 købte han Hagen Jørgensens Part og overdrog Gaarden til sin ældste Søn Frants, der et Par Aar efter holdt Bryllup med Hagen Jørgensens ældste Datter Amalie. Ogsaa de andre Sønner sørgede han for. Han byggede en ny Gaard paa en Del af Marken, og i 1878 overlod han Sønnerne Martin og Nis hver en af Gaardene og flyttede med sin Hustru til Nykøbing. Martin døde allerede i 1887 af en ondartet Lungebetændelse; og hans unge Enke, der dengang laa i Barselseng, tog modigt sin store Opgave op. Hun opdrog sine 5 Børn og drev Gaarden, og først i 1914, da Børnene var sat i Vej, solgte hun Gaarden og flyttede til København. Nis, som var gift med en Søster til Martins Hustru, havde overtaget Hovedparcellen, han solgte dog senere sin Gaard og rejste til Amerika med sin Familie. Hans Datter Jacobe blev hjemme og giftede sig med Lærer Aabo i Glostrup. Sønnen Anker ejede først Ballegaard ved Lemvig, derefter Hangaard i Lødderup Sogn paa Mors, men udvandrede senere med Familien til Amerika. Disse 4 Sønner blev alle Landmænd, mens den næst yngste Søn Hagen i 1879 begyndte en Sagførerforretning i Nykøbing og giftede sig med Hagen Jørgensens yngste Datter Inger.

Frants Hagensens yngste Søn, Hagen Frantsen Hagensen, overtog Votborg. Han skal have været en dygtig Landmand; men i en forholdsvis ung Alder ønskede han at blive fri for at drive Gaarden. Paa Votborgs Jorder byggede han i 1868—69 en ny Gaard, Enggaard, tog ca. 25 Tdr. Land fra — og det var ikke det ringeste Jord —, og flyttede derover. Samtidig kaldte han sin eneste Søn Nis hjem for at overtage Votborg. Nis studerede Teologi og manglede kun $\frac{1}{2}$ Aar i at være

færdig; men han rettede sig efter Faderens Ønske, afbrød Studierne og tog hjem og gjorde sit Bedste for at drive Votborg forsvarligt. Men dels var han ikke Landmand af Uddannelse, dels var Votborg forringet ved Udskillelsen af Enggaard, og endelig satte Landbrugskrisen ind i 90'erne, og han kunde ikke klare sig. Men han var ellers en afholdt og vellidt Mand, der ofte af Sognets Beboere blev anvendt som Sjælesørger og ogsaa ofte blev tilkaldt til Dødslejer. Særlig i en Periode, hvor Sognepræsten ikke var vellidt, hed det sig, at man hellere sendte Bud efter Hagensen paa Votborg end efter Præsten i Tæbring. Han var jo næsten teologisk Kandidat, hans Mor og hans Hustru var Præstedøtre, og han deltog efter Indbydelse i Præstekonventerne paa Mors — vistnok som den eneste, der ikke var Præst. Endelig blev han ca. 1890 opfordret til at stille sig som Højres Kandidat ved Folketingsvalget, men dette afslog han. Man ser deraf, at han maa have været et værdifuldt Menneske, selvom han ikke havde Evner til at staa de svære Aar for Landbruget igennem. Man troede at kunne redde Gaarden for Familien ved at kalde den eneste Søn, Hagen Hagensen, hjem i 1897. Han havde faaet en grundig Landbrugsuddannelse; men da han kun var 23 Aar, maatte han have Myndighedsbevilling for at kunne overtage Gaarden. Det var dog en haabløs Opgave, da der manglede de nødvendige likvide Midler til Driften af den ikke tilstrækkelig vel-drevne Gaard, og Votborg blev derfor i 1901 tvangssolgt — som saa mange andre Gaarde.

Derefter drog Hagen Hagensen og hans Forældre, Nis og Andrea til Hovedstaden, hvor Nis paa Grundlag af sin Studentereksamen og sin Filosofikum fik et Virke i de sidste mange Aar før sin Død i Justitsministeriets Lenskontrol, hvor han var særdeles velanskrevet ikke mindst paa Grund af sin store topografiske Viden og sit særlige Kendskab til Slægter og Egne i Landet. Hans Moder, Hedevig Facunda, flyttede ogsaa til København og boede sine sidste Aar hos Datteren Fru Byberg. Hagen Hagensen havde først nogle svære Aar; men saa fandt han sammen med sin Hustru Louise et Virke ved som nogle af de første at formidle Forbrugerkredit — en Branche, der først i de seneste Aar er blevet virkelig om sig gribende — og ved flittigt og stræbsomt Arbejde byggede de det Firma op, der bestaar som Interessentskabet Louise Hagensen & Co., og som ledes af Fru Louise Hagensen og hendes Søn, Landsretssagfører Hagen Hagensen.

Votborgslægten viste en Troskab mod Slægtsgaarden, som næsten var udover det rimelige; men da Troskab er en meget værdifuld Egen-skab, kan det være, at det, der i første Omgang blev et Tab, i Længden viser sig at være en Vinding.

SØREN

Søren Jørgensen er født i December 1776 paa Ørndrup som 2. Søn af Hagen Jørgensen og Anne Frantsdatter. Han blev Student 1795 fra Viborg Kathedralskole og begyndte derefter at studere Teologi i København. Han var hjemme paa Ørndrup, da Faderen døde 12. Juni 1797 og deltog i Sommerens Skifteforhandlinger. Af disse fremgaar det, at han føler sig tilsidesat for Broderen Frants. Han synes, der gøres Forskel paa dem, og han har rimeligvis ogsaa følt det, mens Faderen levede. *Han* blev sendt hjemmefra for at gaa i Skole, mens Frants fik Lov at blive hjemme og efterhaanden blev Faderens fortrolige og uundværlige Hjælper. Det er vel ikke helt uden Grund, at han har følt, at Frants var den foretrukne! Hvis han saa tilmed ikke har haft Lyst til at studere Teologi, hvilket hans senere Liv kunde tyde stærkt paa, men blot har læst, fordi Faderen har ønsket det og betragtet det som en Selvfølge, forstaar man bedre hans sørgelige Skæbne. Misundelsen paa Broderen kunde tyde paa, at han hellere vilde have været Landmand som han og siddet paa sin egen Gaard. I alle Tilfælde forhastede han sig ikke med sin Læsning, han blev først teologisk Kandidat i 1814, det var 19 Aar efter, at han var begyndt at studere. Han giftede sig i 1805 eller 1806 med Anna Christensen fra København; men heller ikke dette fremskyndede Eksamen. Studietiden *kan* have taget Livet af hans Barnetro, saa han netop ikke ønskede at blive færdig, og hans store Arv har gjort det muligt for ham at opretholde Livet alligevel. Men da Arven var ved at slippe op, og Familien voksede — han fik efterhaanden 4 Sønner og en Datter — maatte han have et Levebrød.

Af Optegnelser i Flade-Gjærum Præsteembedes Arkiv fremgaar det, at han blev Sognepræst for Vaagø Præstegjæld paa Færøerne ^{21/6} 1815—^{3/12} 1819. Anton Degn omtaler i »Færøske Kongsbønder« en mærkelig Proces, han havde med Nabopræsten, Pastor Holm i Kvivik. Søren Jørgensen eller Severin, som han kaldte sig, efter at han var blevet Præst, skulde have tilvendt sig hos Beboerne i sit Præstegjæld adskillige af de saakaldte »færøske Trøjer«, som Hr. Holm under

Vacansen havde leveret dem Uld til at forarbejde. Søren Jørgensen følte vel sine Rettigheder som Handelsmand gaaet for nær. Da Pastor Holm indkaldte Beboerne for Forligskommissionen, skrev han til denne, at han ikke tillod, at nogen uvedkommende Præst foretog sig noget paa hans Embedsgrund. Amtmanden over Færøerne klagede til Kancelliet, og Kancelliet lod Sagen gaa til Biskoppen, der 3. Nov. 1818 skrev til Amtsprovsten og paalagde ham at give Hr. Jørgensen en alvorlig Irettesættelse. Jørgensen protesterede og rejste til København for at søge et andet Embede, og det lykkedes ham at blive forflyttet. Han blev kaldet til Sognepræst for Flade-Gjærum ^{31/12} 1819; men da han udeblev fra Kaldet, blev der klaget, og 8. August 1820 blev det paalagt ham gennem Biskoppen over Sjællands Stift uopholdelig at begive sig til sit Embede. Han mødte ogsaa i Flade sidst paa Aaret. Familiens Ophold i Flade Præstegaard begyndte meget sørgeligt, idet to af deres Børn døde, Lovise Jørgensen 4. Januar 1821, 5 Aar gammel, og Frederik Jørgensen 12. Januar 1821, 4 Aar gammel. Paa Baggrund af denne Sorg skal man sikkert se, at han i 1822 indgav Ansøgning om igen at maatte blive Sognepræst paa Vaagø. Dette kunde dog ikke bevilges. Han søgte derpaa om et Gratiale paa 800 Rigsdaler, men fik Afslag. Senere ansøgte han om en aarlig fast Gage paa 400 Rigsdaler, dette blev ogsaa afslaaet. Dog, 15. August 1827 var Kaldet forundt Lettelse i Skatten; men det nød han kun godt af et Aar. Man ser heraf, at hans Økonomi har været daarlig, og at Embedsindtægten har været lille i det fattige Fiskersogn, siden man gik med til Lettelsen i Skatten.

Hans Kone døde 11. Februar 1828, Sønnen Søren Jens Jørgensen døde 25. Juli 1828, 17 Aar gammel, og den ældste Søn Hagen Christian Jørgensen, f. 24. Januar 1807, døde 28. December 1828. Selv døde han 2. Februar 1829. Overretssagfører Jørgensen mente, de alle var døde af Tuberkulose. Optegnelserne slutter saaledes: »Endelig endtes denne Mands kummerfulde Liv Februar 1829. Ligger begravet paa Flade Kirkegaard ved sin Familie.«

Wibergs Præstehistorie siger, at han synes at have været noget forrykt og drikkældig.

Af Retssagen paa Færøerne slutter man, at han har haft Lyst til Handel, og at han har været stædig og stejl og har pukket paa sin Ret, ogsaa naar han faktisk havde Uret.

Det kunde synes, som om han havde haft Forudsætninger for at fortsætte Faderens Virksomhed, og var det sket, saa havde hans Skæbne vel formet sig mildere.

MAREN

Maren Hagensdatter Jørgensen, Hagen Jørgensens og Anne Frantsdatters eneste Datter, var født 1780. Efter Faderens Død opholdt hun sig i 9 Maaneder hos Præsten Jermiin i Tæbring. 30. August 1798 holdt hun Bryllup med Jacob Erling fra Skive, senere Købmand og Bogbinder i Viborg. De blev viet paa Herregaarden Lund i Øster Assels Sogn, sikkert fordi den afdøde Ejer af Lund, Saxo Ascanius's Hustru, Martzen Erling boede der, efter at hun havde solgt Gaarden. Hun maa have været Jacob Erlings Faster. Han var desuden Søstersøn af Jens Kjerulf Sand til Glomstrup eller hans Hustru, han kalder dem Morbror og Moster. I deres Ægteskab fødtes 17. August 1799 Datteren Christiane Marie Erling, 24. December 1801 fødtes Datteren Martzen Erling og 5. Mai 1804 Sønnen Christian Hagen Erling. I Huset hos Kancelliraad, Overretsprokurator Møller i Viborg, som var gift med Marens Broderdatter, Anne Dorthea Hagensen, skal der have været en Jomfru Erling. En af Døtrene var sindssyg. Maren døde 1830, Jacob Erling døde 1851.

HANS

Hans Hagen Jørgensen blev født paa Ørndrup d. 21. April 1782. Han var 15 Aar gammel, da hans Fader døde, og han opholdt sig dengang hos Degnen Hop i Tiise i Salling; men Degnen døde hen paa Sommeren, og Hans kom 27. August 1797 til fortsat Oplæring hos Degnen Moesgaard i Tæbring. Der blev han til Paasken 1798, og derefter kom han til Degnen Kirk i Ydby i Thy; men ellers har han sikkert været paa Votborg hos Broderen og paa Glomstrup hos sin Formynder Jens Kjerulf Sand. I Regnskabet over hans Udgifter ses det, at han nogle Gange har været i Viborg paa Besøg hos Søsteren, og hos hende har han sikkert lært sin tilkommende Hustru at kende.

24. Mai 1804 holdt han Bryllup med Amalie Hansdatter Møller, Datter af Hans Møller og Hustru Kjersten Pedersdatter af Graabrødre Sogn i Viborg. Han havde 14. Marts købt Gaarden Frydsbrønd i Lødderup Sogn i Nærheden af Nykøbing paa Mors. Gaarden var paa godt 20 Td. Hartkorn, og det var en smuk Gaard med en god Beliggenhed; men Jorden var ikke særlig god. Han købte Gaarden af Anders Poulsen i Tæbring for 7500 Rd., og Skødet blev underskrevet 20. Juni 1805, da alle Pengene var udbetalt. Omtrent samtidig er der udstedt en Panteobligation fra Hans Jørgensen paa Frydsbrønd til Niels Refsgaard paa Damsgaard paa 4000 Rdl. med 1. Prioritets Panteret i Frydsbrønd med Tiender.

I de første Aar synes Hans Jørgensens Økonomi at have været god, og han anskaffede mange gode og smukke Ting til Hjemmet; men Børneflokken voksede hurtigt, og i 1813 kom Pengekrisens Tid, der helt forarmede Landet. Fra den Tid har han stadig været i Pengevanskeligheder og har tyet til gode Venners Hjælp. Hans Hovedkreditor Niels Refsgaard paa Damsgaard døde 1812, og Enken, Kirsten Moesgaard giftede sig med Jens Christian Olesen paa Højgaard i Ovtrup Sogn. Han blev nu Ejer af Panteobligationen paa Frydsbrønd, og da han var venligsindet mod Hans Jørgensen og desuden velhavende, var han ikke haard imod ham, men lod ham slippe for at betale Renter, naar han ikke kunde. I de følgende Aar laante han gentagne Gange

store Summer, særlig af Købmand Faartoft i Nykøbing; men det var i Pengekrisens haarde Tider, og han havde ingen Muligheder for at komme ud af sin Gæld. Under disse Forhold var der ikke Raad til Vedligeholdelser og Nyanskaffelser, og Gaardens Drift blev forsømt. Dette gjorde Indtjeningsmulighederne endnu ringere, og Kreditor blev utaalmodig. 7. Marts 1825 blev der foretaget Udlægsforretning paa Frydsbrønd, og da Kreditor erklærede, at Gaarden var misrøgtet, blev Hans Jørgensen paa hans Forlangende sat fra Gaardens Drift; men han og hans Familie blev dog boende paa Gaarden. Man forstaar, hvilken Ydmygelse det maa have været, særlig for de store Børn, at se Faderen gaa omkring paa Gaarden, mens en anden havde overtaget Styret.

Hans Jørgensen ansøgte 19. Marts 1825 Kongen om fri Proces til Udlægsforretningens Indankning for Landsoverretten. I denne Ansøgning gør han rede for sit Syn paa Sagen. Han siger, at han var blevet enig med Jens Chr. Olesen, der efterhaanden havde overtaget al hans Gæld ogsaa til de andre Kreditorer, om at hele hans Gæld skulde være nedsat til 1200 Rbd., som skulde betales 11. Dec. 1825 og 11. Juni 1826, hver Gang med Halvdelen, og at Hans Jørgensen skulde stille en vederhæftig Selvskyldner Kaution for Kapitalens rette Betaling. Men alligevel henvender Jens Chr. Olesen sig næste Dag hos Tøttrup paa Dueholm og overdrager ham Obligationen, saa der kan foretages Udlægsforretning. Tøttrup plejede at hjælpe Jens Chr. Olesen med Penge-sager. Hans Jørgensen siger i Ansøgningen saaledes: »Allernaadigste Konge! I 21 Aar har jeg ejet og beboet Gaarden Frydsbrønd, og igennem de for Landmanden i Særdeleshed udi de senere Aar besværlige og trykkende Tidsomstændigheder har jeg dog bestræbt mig for at ernære mig og talrige Familie. Med Kone og 9 uforsørgede Børn forlader jeg saa meget nødigere den Ejendom, som jeg under mine fattige Kaar dog haaber at kunne forskaffe mig og dem ved Gaardens Besiddelse, Brød i Fremtiden.«

Ved Overrettens Dom af 6. Juni 1825 blev Udlægsforretningen stadfæstet, og 24. August solgtes Gaarden ved Tvangsauktion til Hr. Poul Tøttrup for 3105 Rigsdaler. Traditionen fortæller, at mange af Øens Herremænd og andre af Hans Jørgensens Venner bød paa Gaarden ved Auktionen, for at Rekvirenten ikke skulde faa den for den lave Vurderingssum, som var 1275 Rbd. Da Hans Jørgensen nægtede godvilligt at flytte fra Gaarden, lod den nye Ejer ham med Familie udsætte ved Fogden d. 30. August.

Venner og Naboer var gode imod dem. De købte paa Auktionen en Del af deres Indbo og forærede dem, bl. a. deres smukke Sølvtøj med Navn paa. De gav dem ogsaa et lille Hus i Erslev, lidt Syd og Øst for

Kirken, og her flyttede de ind med deres store Børneflokk. Men saa snart Børnene var konfirmerede, maatte de ud for selv at skabe sig et Levebrød. Kun den næstældste Datter, Marthe Caroline, blev altid i Hjemmet hos Forældrene og plejede dem i deres Alderdom. Hun tjente lidt ved at gaa ud og hjælpe til paa Egnen ved Gilder og lignende.

Mange Aar efter — i 1899 — modtog Overretssagfører Jørgensen et Brev fra sin gamle Skolekammerat, Sognepræst H. Krarup i Vigerslev med Beskrivelse af, hvordan Hans Jørgensen kom fra Frydsbrønd.

Brevet lød saaledes:

Vigerslev Præstegaard ¹⁵/₁₂ 1899.

Kære Jørgensen!

Jeg hørte i Gaar i Tæbring Præstegaard en Historie om din Bedstefader, som jeg herved har nedskrevet og sender dig, hvis du ikke kender den, og hvis du har hørt den før, er det kun mig, der har spildt Papir og Blæk, og det gør ikke noget.

Din Bedstefader ejede i Aarhundredets Begyndelse Hovedgaarden Frydsbrønd i Lødderup Sogn $\frac{1}{2}$ Mil fra Nykøbing. Den Gang havde Gaarden c. 40 Td. Hartkorn. Men det var i Pengekrisens Dage, hvor Pengene efter Statens Fallit i 1813 næsten ikke var til at opdrive. Hele Gælden, der var paa Frydsbrønd, var kun 3000 Rdl. — nu skyldes der vel 180.000 Kr. Disse 3000 Rdl. ejedes af en Enkekone paa Damsgaard, der havde giftet sig med en gammel Tjenestekarl og boede paa Højgaard i Ovtrup Sogn. Denne Gaard, Højgaard, var vel kun paa 4 Td. Hartkorn, men da de foruden Gaarden ejede Obligationen paa 3000 Rdl. paa Frydsbrønd og havde faaet en stor Aftægt paa Damsgaard, var de ualmindelig velstaaende efter Tidens Opfattelse. Derfor var de ogsaa gode overfor din Bedstefader og sagde til ham, at han ikke behøvede at betale Renten, uden at han kunde, og det kunde han ikke. Det var i de Aar, at Hovedgaarden Skærsø paa 70 Td. Hartkorn blev solgt for 5000 Rdl., og da flere Hovedgaarde her paa Øen blev stillet til Auktion, fordi de ikke kunde svare de kgl. Skatter uden at have anden Gæld. Din Bedstefader var en almen agtet Mand, men Børneflokken var stor og Tiderne saa trange som ingensinde før.

Imidlertid boede der paa Dueholm Kloster lige ved Nykøbing en Herremand, der hed Tøttrup. (. . .) Hans Datter blev forlovet med en Forvalter, og den gamle spekulerede, hvorledes han skulde skaffe de unge et Hjem. Pludselig slog den Tanke ned i ham, at vilde han købe Obligationen paa Frydsbrønd, saa kunde han sige Pengene op, og din Bedstefader maatte saa gaa fra Gaarden, og han kunde saa købe den for Obligationens Værdi.

Han spændte saa for sin Vogn og kørte til Højgaard for at købe Obligationen. Han bød Ejeren nogle faa 100 rdl. for den kontant, idet han sagde: »1 Fugl i Haanden er bedre end 10 paa Taget.« Men vedkommende svarede, at han havde sagt til din Bedstefader, at det fik gaa med Renterne, som det kunde. Tøttrup kunde ingen Vegne komme med ham og kørte bort for at komme næste Dag igen. Lige da han saa var kørt, kom Breinholt fra Damsgaard til Højgaard. Manden og han kom til at tale om Tøttrups Tilbud, og Breinholt forstod straks Sagens Sammenhæng, og da han agtede din Bedstefader som en Hædersmand, bad han indtrængende Højgaardsmændene ikke

at sælge Obligationen, da han derved vilde gøre en stor Synd og ikke faa en glad Time mere. Manglede han Renterne, ja, saa vilde Breinholt hjælpe din Bedstefader. Højgaardsmanden lovede saa højt og helligt ikke at sælge Obligationen.

Imidlertid kom Tøttrup samme Aften tilbage og bød atter paa Obligationen. Men hertil svarede Manden nej. De maatte saa tage Sagen paa en anden Maade, og saa indbyder de ham næste Dag til et stort Gilde i Nykøbing, og hvorledes det gik, er jo ikke let at oplyse, men den almindelige Tale er, at de drak ham fuld, og saa solgte han i drukken Tilstand Obligationen paa Frydsbrønd for nogle faa 100 rdl. Nu opsagde Tøttrup Pengene, og da din Bedstefader ikke kunde rejse de 3000 rdl., maatte han gaa fra Gaarden og boede saa i et Hus i Erslev, men omgivet af alle Hædersmænds Agtelse og Beklagelse. Derimod havde Højgaardsmanden ingen glad Time siden den Dag. Bønderne brød Laget med ham, og han blev mere og mere fortrukken og saa anklagede han sig selv højlydt som den, der var Skyld i din Bedstefaders Ulykke. Saaledes fortæller Traditionen, at da han en Gang mødte en Datter fra Frydsbrønd, hende der senere kom til Hovmølle, indvirkede det saaledes paa ham, at han løb hjem og faa Dage efter hængte sig.

Ja, det er, hvad Pastor Lillelund i Tæbring fortalte mig, og jeg har nedskrevet Fortællingen, for at du kan læse den. Hvis du ellers vil have noget mere at vide om din Slægt, saa kan jeg godt skaffe dig Oplysning, særlig om den Gren, der kom til Hovmølle i Rakkeby Sogn og som er en af Morslands mest agtede Bondeslægter.

Venlig Hilsen til dig og din Hustru. Skulde din Vej falde til Mors, saa besøg

din gamle Ven

H. Krarup.

Nu maa man regne med, at Begivenhederne kan være kommet til at se lidt anderledes ud, naar de gengives 94 Aar efter, f. Eks. angives Gælden paa Frydsbrønd at have været 3000 Rdl., den var paa 4000 Rdl. Ligeledes kan Vennernes Sympati for Hans Jørgensen og deres Medlidenhed med ham have ført dem til at beskyldte Tøttrup for mere, end det strengt taget var rimeligt. Han havde i alle Tilfælde Grund til at mene, at Hans Jørgensen ikke i Længden kunde klare at beholde Gaarden.

Vi ved saa lidt om Kvinderne paa den Tid. Om Amalie Jørgensen ved vi næsten kun, at hun lærte sine Børn denne lille Aftenbøn:

O Jesus, vær du Jesus min,
O Jesus, lad mig være din,
O Jesus, vær du min Tillid,
Saa har jeg nok til evig Tid.

Hun døde i Erslev 11. Marts 1854 næsten 71 Aar gammel. I Kirkebogen staar der, at hun døde af Alderdom. Datteren Marthe Caroline havde plejet hende, og hun tog sig nu af sin gamle Fader; men Søn-

nen Hagen paa Tangsgaard har alligevel ment, at hans Alderdom skulde betrygges endnu mere. Han fik i 1859 dannet et helt Konsortium til at financiere Sønnen Niels, saa han kunde købe Huset i Erslev af Faderen og tage ham paa Aftægt. Det var nok Meningen, at den gamle Fader skulde have lidt Penge mellem Hænderne, for Købesummen var ret høj, 1550 Rigsdaler. Heraf betalte Hagen de 950 Rd., og de sidste 600 Rd. blev betalt af P. Breinholt, Bodum Bisgaard, P. Hagensen, Ullerupgaard, Chr. Breinholt, Damsgaard, Joh. Houmøller, Rakkeby, H. Hagensen, Wotborg, Jens Jensen, Fredsø og S. Revsgaard, Vium Mølle. Niels, der i mange Aar var Trækker for Broderen Hagen paa Tangsgaard, havde i nogle Aar boet i Elsø paa Mors, og nu flyttede han med sin Hustru Anna Elisabeth Jensdatter og deres 1-aarige Datter Amalie til Erslev. De ligger alle begravet paa Erslev Kirkegaard.

Hans Jørgensen lod sig tilsyneladende ikke slaa ud af, at han havde mistet fordums Storhed og Rigdom. I et »Ligvers«, som en Ven havde skrevet til hans Begravelse, staar der:

Dig efter Ønske meget gik,
I dine unge Dage,
Men Lykken den en Vending fik,
I dine Manddoms Dage.

Da, mangen Trængsel mødte dig,
Ej Lykken længer føjet;
Men Modgangs Aften kom til dig,
og du var dog fornøjet.

Han døde 17. September 1862, 80 Aar gammel. I Kirkebogens Anmærkningsrubrik er der tilføjet: »Denne Mand havde forhen været Ejer af Frydsbrønd, men endte sine Dage i et saa godt som jordløst Hus«.

Naar man sammenholder det, man ved om Hans Jørgensen, kan man ikke frigøre sig fra den Tanke, at det ikke alene var de daarlige Tider, der var Skyld i hans Fattigdom; men han har neppe haft Evne til at holde sammen paa, endsige forøge den Ejendom, der blev hans, maaske fordi han ikke i nogen nævneværdig Grad har haft Forstand paa eller givet sig af med Handel. Den store Arv efter Faderen var han for ung og umoden til at administrere i de gode Tider, og da de daarlige kom, havde han ikke noget at staa imod med. Men havde der ikke været andet og mere at sige om ham, end at han ikke kunde holde sammen paa sin Ejendom, saa havde Venner og Naboer ikke staaet sammen om ham, som de gjorde. Han maa have været en god og retlinet Mand, det viser Vennernes Holdning over for ham, da Ulykken ramte ham. Og selvom Børnene, førend de blev voksne, maatte ud for selv at bane sig en Vej i Livet, saa kom de dog tilbage til det

lille Hus i Erslev paa Mors for at se til de gamle Forældre. En haard Ungdom havde de; men de var ikke bitre paa Forældrene, der ikke kunde hjælpe dem. Hadet samlede sig om den Mand, de mente var Skyld i, at de maatte forlade deres Barndomshjem. Dette Had kunde bryde ud ved enkelte Lejligheder, som da Hagen Jørgensen til Tangsgaard en Gang skulde over Sallingsund ved »Pinen og Plagen« for at se til sine Forældre. Der mødte han Tøttrup, og skønt Tøttrup kom først og derfor havde Ret til at komme først over, piskede Hagen Jørgensen paa sine Heste og strøg tæt forbi ham, og da Tøttrup saa Jørgensens haarde Blik, veg han tilbage og lod ham komme først. Det er muligt, at Børnene har været noget eensidige i deres Bedømmelse af Tøttrup; men man forstaar jo, de helst vilde se deres Far som helt uskyldig i, at de maatte miste deres Hjem.

Maaske Amalie, den ældste Sønnedatter paa Tangsgaard, var den, der lignede ham mest, god af Sind, deltagende i andres Bekymringer, vred hvis nogen led Uret, hjælpsom, ikke beregnende, hverken i daarlig eller god Forstand, bedst til at administrere det jordiske Gods, naar der ikke var for meget af det.

Det stejle og stædige, som saa mange Jørgensen'er har, har Hans Jørgensen ogsaa haft, det tyder hans fremskudte Hageparti paa — der findes en sort Silhuet, forstørret efter en gammel Medaillon, som er i Amalies Datter, Fru Henriette Knudsens Eje — og det fremgaar ogsaa af hans Optræden, da Frydsbrønd blev taget fra ham. Men Stædighed og Stejlhed er kun en Dyd, naar den er forenet med Klogskab og Fasthed, ellers kan det være farlige Egenskaber, der blot øger Vanskelighederne og ikke løser dem.

Hvis man vil sammenligne Faderen Hagen Jørgensen til Ørndrup og hans yngste Søn Hans til Frydsbrønd og se, hvad der kom ud af deres Liv — og det vil i Virkeligheden sige: Hvad der kom ud af deres Børn — saa har Faderen alle de bedste Kort paa Haanden. Han kunde give sine Børn en udstrakt Hjælp, han skaffede dem Uddannelse og satte dem i Vej, og ikke mindst gav han dem kloge Raad. Og dog, maaske havde det været bedre, om det havde været Frants, der var blevet Præst, og Søren, der var blevet Landmand og Handelsmand! Men Hagen Jørgensens Tankegang er ret let at følge. Han vilde gerne have en Søn til at studere, og det vilde for ham sige at blive Præst. Han var en from Mand, der saa op til Præsten som den bedste og fineste Mand i Sognet. Søren havde nok en skarpere og hurtigere Hjerne end Frans, saa Søren maatte egne sig til at studere. Han var ganske vist ogsaa velbegavet; men han hængte mere ved Jorden og ved Handelen end Faderen havde regnet med. Det viste hans Misundelse paa Frants under Skiftesamlingen og hans Reaktion paa Fær-

øerne overfor Nabopræsten, der havde trængt sig ind paa hans Handelsomraade. Søren's Udvikling tog en skæv Retning efter Faderens Død; men det havde vel ikke været let for Hagen Jørgensen at forudse det!

Det er svært at være en stor Mands Søn, og Hagen Jørgensen var en stor Mand. Hos ham var Klogskab parret med Vidsyn og Godhed. Det er det, vi kalder Visdom. Men han magtede alligevel ikke at lede sine Børn ind paa den Vej, der var den rette for dem. Frants, der vel nærmest af Naturen var stille og veg, havde dog Mod til at vælge sin egen Vej, og Faderen lagde straks alt til Rette for ham. Søren brød ikke ud; men han burde nok have gjort det. Hans var for ung endnu, da Faderen døde. Det var for vanskeligt for ham at staa med saa megen Frihed og saa mange Penge i de helt unge Aar. Han havde heller ikke Faderens Evner, saa hans 9 Børn fik ingen Hjælp til Uddannelse og heller ikke anden Støtte, efter at de var konfirmerede, og dog klarede de sig alle bedre økonomisk, end deres Far havde gjort.

Den ældste Datter, Ane Kirstine, der kom til Houmølle, og den ældste Søn, Hagen, følte særlig Ansvar for de yngre Søskende, og hos dem havde de hele Livet igennem et Tilholdssted. Ane Kirstine kom, da Forældrene flyttede fra Frydsbrønd, til Vester Jølby Præstegaard som Husjomfru. Senere blev hun Husjomfru paa Damsgaard hos Breinholts. 10. Nov. 1831 blev hun gift med Sognefoged, Gaardejer og Møller Johan Andersen Hovmøller i Hovmølle i Rakkeby Sogn. Hans Forældre var begyndt med en lille Hedelod, men ved Flid og Nøjsomhed kunde de i 1830 overdrage ham en god Gaard, som han og hans Hustru udvidede og forbedrede. De havde to Sønner og en Datter, og det blev Datteren Ane og hendes Mand, Peder Markvorsen, der overtog Gaarden, og med Gaarden fulgte Navnet Hovmøller. Han døde 1881, og Ane styrede Hovmølle og opdrog sine 4 Børn, til hun i 1901 overdrog Gaarden til sin ældste Søn Johan Pedersen Hovmøller. Men som hendes Forældre og Bedsteforældre havde gjort, blev hun i det gamle Hjem til sin Død 1922. Ved Johans Død i 1935 overgik Slægtens Gaard til Sønnen Arnold. Johan P. Hovmøller fortæller i sit lille Hefte »Tre Slægtled« smukt om Slægtens Liv i den gamle Gaard.

Af de seks yngre Brødre var de tre ældste en Tid »Trækkere« for den ældste Broder, de var ikke dygtige nok til at handle paa egen Haand. De tre yngste blev hver for sig habile Haandværkere, der klarede sig godt. Otto kom i Karetmagerlære i Viborg. Han rejste derefter til København, hvor han levede som Karetmager i mange Aar. Om Frants fortæller Johan Hovmøller, at han vandrede paa sine Ben i et Par Træsko og med en lille Bylt Tøj under Armen til Viborg, hvor han kom i Smedelære. Han rejste som ung Svend en Del i Tysk-

land og fik senere en Smedie i Tandslet paa Als. Nikolaj kom i Farverlære paa Klædefabrikken Bruunshaab ved Viborg. De valgte vel alle tre Viborg, fordi deres Mors Familie og deres Fars Søster boede der. Nikolaj begyndte et-Farveri i Broager og byggede der i 1870 et stort og meget solidt Hus, hvor Familien endnu bor. »Den gamle Farver«, som han sædvanligvis kaldtes i Broager, kom ofte til Mors, hvor han købte Uld, som han samlede hos Søsteren i Hovmølle. Han tilbragte gerne om Sommeren et Par Uger i Hovmølle.

Der er baade noget beskæmmende og noget løfterigt ved at se, at det ikke altid er de gode Forhold, der skaber dygtige Mennesker; men Kampen mod de daarlige Forhold kan dygtiggøre og ranke et Menneske, saa det naar videre, end det vilde have gjort under gunstigere Forhold.

TANGSGAARDSLÆGTEN

Hagen Jørgensen til Tangsgaard, Søn af Hans Hagen Jørgensen til Frydsbrønd og Hustru Amalie, f. Møller, er født paa Frydsbrønd 24. Novbr. 1808. Da Familien 30. Aug. 1825 maatte forlade Gaarden og flytte til det lille Hus i Erslev, kom han i Hørsvingerlære i Nykøbing. Men det blev han snart ked af og tog derefter Tjeneste hos Stabsdyrlæge Ringheim i København. Ringheim drev Hestehandel paa Stockholm, og hos ham lærte Hagen baade at faa Forstand paa Heste og at handle med dem. Efter nogle Aars Forløb gav han sig selv til at handle med Heste, først ganske smaat, men efterhaanden i større Omfang. En Gang naaede han med sine Heste helt til Metz i Lothringen, og da han havde solgt dem, foretog han Tilbagerejsen til Fods; men ellers var det i Reglen paa Markeder i Hamborg og Hannover, han solgte de Heste, som han havde opkøbt her i Landet. Senere handlede han i mange Aar, helt til sin høje Alderdom, i Kompagni med den i Vesteregnet bekendte hamburgske Hestehandler Hans v. Appen.

Bekendtskabet med ham stiftedes en Aften, da Hagen Jørgensen med sine Heste kom til en Kro i Hannover for at overnatte. Men paa Grund af Tyskernes daværende fjendtlige Holdning overfor Danmark, nægtede Kromanden ham Nattely. Dette overværede v. Appen, der tilfældigt var i Krostuen, og han bevægede Kromanden til at modtage ham. Hagen Jørgensen takkede naturligvis v. Appen, og hermed begyndte et Venskab for Livstid mellem de to Mænd. Skønt v. Appen var gift, tilbragte han ofte Julen paa Tangsgaard, og han tænkte en Tid stærkt paa at købe en Gaard ved Struer for at bosætte sig der.

1851 købte Hagen Jørgensen Tangsgaard i Gudum Sogn, og 27. Mai samme Aar giftede han sig med Jensine Sørensdatter Revsgaard, f. 7. Juli 1830. Han var 42 Aar og hun kun 20. Hagen Jørgensen havde i mange Aar været en god Ven af hendes Fader, den tidligere Stænderdeputerede, Gaardejer og Møller Søren Haraldsen Revsgaard fra Vium Mølle i Salling. Hagen Jørgensen var kommet meget i Vium Mølle, saa han havde kendt Jensine fra hun var Barn. Hendes Moder Inger Christensdatter Toft var død 1834, 32 Aar gammel, og efter den

Tid var Jensine næsten hele sin Barndom i Huset hos Familiens gode Venner, Pastor Markus Clods i Hjerck Præstegaard, og Søren Revsgaard giftede sig 2 Aar efter Hustruens Død med Præstefruens Søster, Henriette Kristine Nebelong. Søren Revsgaard var Brodersøn af Niels Refsgaard til Damsgaard, Hagen Jørgensens Farfars og Fars gode Ven.

I Halvtredserne var Hagen Jørgensen med til at sætte igennem, at Resenkær blev afvandet ved et for den Tid betydeligt Kanalanlæg. Dette Foretagende blev til stor Gavn for alle Lodsejerne. Ligeledes viste han Interesse for Hedesagen ved sammen med Ivar Olesen til Gudum Kloster og Gaardejer J. P. Hanskov at paabegynde Tilplantning af en Del af Klosterheden, et Foretagende, der senere overtoges og fortsattes af Staten.

Tangsgaards Drift var ikke beregnet paa at skulle give Overskud. Hagen Jørgensen tjente sine Penge paa Stude- og Hestehandel, og af og til gav han sig ogsaa af med at handle med Ejendomme. Han var med i et Konsortium, der i Aarene 1848—55 ejede Herregaarden Spøttrup. 1860 købte P. Hagensen og H. Jørgensen Volstrup, 1867 blev P. Hagensen Eneejer og overdrog Gaarden til sin Søn Frants. 1878 blev Rammegaard købt af Hagen Jørgensen og Landvæsenskommisær C. Ebbensgaard, og efter Hagen Jørgensens Død overtog Ebbensgaard Gaarden alene.

I en Aarrække var han ved Landmandsforsamlingerne Dommer for Heste til sværere Trækbrug, og i 17 Aar var han Bestyrer i Lemvig Sparekasse.

I »Studehandelens Historie« af Jesper Madsen skrives der saaledes om ham: »Hagen Jørgensen, der boede paa Tangsgaard ved Struer, hører til de mest fremragende Studehandlere i sin Tid, og han kan godt stilles ved Siden af Breinholterne og Brødrene Ingwersen. Hans Søn, Søren R. Jørgensen, giver mig følgende Oplysninger: »Jeg har aldrig set noget skrevet om Faders Studehandel, uagtet han vist har været med til at eksportere flere end de fleste andre Studehandlere. Han var i mange Aar i Kompagni med Hans v. Appen (Hamborg), og i en Aarrække med Poul Breinholt, Nyby, og Kammerraad Neergaard. I 1878 var Fader og jeg i Kompagni med Schlomer og Wulff i Hamborg, og da det frøs lige til Pinse, lod Marskbønderne os staa med Studene i 6 à 7 Uger, saa vi tabte 35.000 Kr., det var saa meget mere ærgerligt, idet de fleste af Studene kunde have tjent mange Penge i England. Vi havde saaledes fra Nørhaagaard 60 Stykker til 300 Kr. pr. Stk., federe og bedre af Kvalitet end de fleste Stude nu (1907). Aaret efter kunde Tabet tildels have været oprettet; men da min Gamle var blevet træt af den Forretning, havde jeg kun købt et Par Hundrede, der dog tjente gennemsnitlig 30 Rigsmark pr. Stk.« Søren Revs-

gaard Jørgensen startede 1882 en Kreaturkommissionsforretning i Newcastle on Tyne, som han var Indehaver af til 1891, da han købte Vestermølle i Ramme Sogn, hvilken Gaard han endnu ejer. 1882 blev han gift med Mette Kirstine Breinholt, Datter af Jørg. Chr. Breinholt paa Damsgaard.«

Hagen Jørgensens Hustru Jensine Jørgensen døde 14. Marts 1876, han døde 10. Marts 1885 af en heftig Lungebetændelse efter kun faa Dages Sygdom.

Han havde sagt til sine Børn, at de ikke skulde vente at arve noget efter ham; men de kunde faa den Uddannelse, de vilde have. Han sagde, at han havde set nok til, at de Penge, man havde arvet og altsaa var kommet let til, ikke bragte nogen Velsignelse. Der blev heller ikke ret meget til dem, de maatte selv se at klare sig. Men de var voksne og stod med en Uddannelse og en klog Faders gode Raad bag sig.

Børnene paa Tangsgaard havde en dejlig Barndom. De var en stor Flok, men flere af Børnene var døde som smaa og var blevet begravet paa Gudum Kirkegaard ved Kirkens sydøstlige Mur; dog var de 7, der levede. Jens Jørgensen fortalte ofte sine Børn om Barndommen paa Tangsgaard. Han fortalte om, hvordan de tændte Baal og stegte Kartofler, hvilket var strengt forbudt, og om Amalie, der som den ældste Datter skulde passe paa de andre. Engang de havde været ude at lege i Krattet ved de store Bakker, kunde hun ikke faa dem med hjem i rette Tid. En af de store Dreng nægtede at gaa op ad den stejle Bakke fra Aamølle til Tangsgaard, og den lille spinkle Amalie maatte da tage den store Dreng paa Ryggen for at faa ham med hjem! Engang skulde de alle sammen til Børnefødselsdag i Aamølle, og Amalie havde formanet dem meget i Forvejen, de maatte ikke være ubeskedne! Naar hun traadte dem paa Tærne, var det Tegn paa, at nu maatte de ikke spise mere! Da Markus var godt i Gang, traadte Amalie ham paa Tærne, og han stak i et vældigt Hyl! Sandheden blev pillet ud af ham, og han fik Lov til at spise videre!

I 1864 fik Tangsgaard Tyskere i Indkvartering, og det første, Hagen Jørgensen gjorde, var at laase sin kønne, unge Kone inde i Soveværelset! En Dag kom Tyskerne og forlangte hans Heste udleveret; men han stillede sig høj og kraftig, som han var, sammen med sin Staldkarl, der ogsaa var stor og stærk, foran Stalddøren og erklærede, at han først vilde have en Rekvisition fra Kommandanten i Holstebro, før han udleverede sine Heste. Hans myndige Optræden blev respekteret af Tyskerne, og han beholdt sine Heste.

Jens fortalte ogsaa om Moderens pludselige Død, hun havde som saa mange af Revsgaarderne et svagt Hjerte. En af Brødrene kom

rejsende til Viborg og fortalte ham det, og han havde Moderens fine Guldur med Frederiksborg Slot indgraveret med til Jens, og det gik Jens med i mange Aar. Han forærede sin ældste Datter det paa hendes 13 Aars Fødselsdag.

Børnenes Skolegang begyndte i Aamølle, saa kom de til Lemvig og senere til Viborg, hvor de boede hos Kobbersmed Rolin i Matthiasgade. Der boede ogsaa Børnene fra Vium Mølle, deres Mors Halvsøskende. De var saaledes Onkler til de næsten jevnaldrende Tangsgaardbørn, og Jens fortalte, at Søren Revsgaard bankede dem til at sige »Onkel« til ham! De to blev nu iøvrigt meget gode Venner siden.

Den ældste Søn paa Tangsgaard, Søren Revsgaard Jørgensen, blev født 28. April 1852. Han blev tidlig oplært i Faderens Virksomhed og rejste meget med ham. 1882 begyndte han en Kreaturkommissionsforretning i Newcastle-on-Tyne, og her tjente han mange Penge. Men da Englænderne i 1891 lukkede for levende Kreaturer, rejste han hjem og købte Vestermølle i Ramme Sogn. Han blev gift 1882 med Mette Kirstine Breinholt fra Damsgaard paa Mors. Han døde Mai 1909, hvorefter hans Enke solgte Gaarden og flyttede til sine Forældre i København. Hun døde i København 1929.

Datteren Amalie, f. 22. Januar 1854, blev gift med Frants Hagensen, der var Søn af hendes Faders Fætter Peder Kolkjær Hagensen. De to Fætre var meget gode Venner, saa gode, at Peder Hagensen havde været Hagen Jørgensens Forlover ved hans Bryllup. I 1860 havde de to Fætre sammen købt Hovedgaarden Volstrup i Hjerm Sogn; men i 1867 købte Peder Hagensen Hagen Jørgensens Part og gav Gaarden til Frants. Frants døde pludselig d. 5. Oktober 1889, 3 Dage før den ældste Datter skulde konfirmeres. Han havde kort forinden været hos Læge og faaet at vide, at Hjertet var daarligt, og da han om Aftenen kom kørende alene hjem, blev han ramt af et Hjerteanfald og faldt død af Vognen. Det var før Telefonens Tid, saa Gæsterne, der var indbudt til Konfirmationen, kom intetanende til Struer og fik der at vide, at der ikke blev Fest, men Begravelse. Det blev meget svært for Amalie at sidde ene tilbage paa den store Gaard med sine 5 Børn. Broderen Markus kom og hjalp hende nogle Aar, og siden kørte Hans over til hende hver Uge og tilsaa Bedriften; men i Længden blev det for meget for hende, og hun flyttede først til »Landbolyst« ved Humlum Kirke og senere til et lille Hus i Humlum, hvorfra hun let kunde besøge sit gamle Hjem Tangsgaard. Volstrup blev 1904 solgt til hendes næstældste Datters Mand, Jens Gottrup.

Hans Heinrich Gottlieb Ferdinand Jørgensen blev født 27. September 1856. Han lærte Mejerivæsen; men mens han var væk, svigtede hans unge Kæreste ham og giftede sig med en af hans Venner. Da

da han kom hjem og opdagede det, blev han saa ude af sig selv, saa han rejste bort i $\frac{1}{2}$ Aar; men saa tog han hjem og hjalp sin gamle Far med Gaarden. Han og den yngste Broder Harald var hjemme paa Tangsgaard, da deres Far døde.

Hans overvejede nu, om han kunde magte at overtage Tangsgaard; men han syntes ikke, han kunde klare det økonomisk. Da sagde hans Svoger, Sagfører Hagen Hagensen, at hvis han havde Lyst til at have Gaarden, skulde han bare tage den. Han skulde nok hjælpe ham med Pengene. Det glemte Hans ham aldrig, og da han laa og skulde dø, og Broderen Jens skulde hjælpe ham med Testamentet, var der to Ting, han vilde have taget Hensyn til: 1) at den, der skulde overtage Gaarden, ikke kom til at sidde for haardt i det — det havde han selv prøvet, for i hans første Aar som Ejer af Tangsgaard var det meget haarde Tider for Landbruget — og 2) hans Søster Inger, Hagen Hagensens Enke og hendes Datter Signe skulde der sørges for.

Hans Jørgensen døde 12. December 1934. I næsten 50 Aar gjorde han Tangsgaard til Slægtens Hjem, hvor selv Børnebørnene følte, at de rettelig hørte hjemme. Man forstaar jo næsten ikke, at det føltes saadan af dem alle. Vi 4 fra Viborg havde dog set vores Far tage ud til Tangsgaard, naar han var syg, eller Bekymringerne blev for store, og naar han havde været under Paavirkning af Luften derude og det gamle Hjem og Onkel Hans's Opmuntring, der særlig yttrede sig som godmodige Drillerier, saa kom vores Far altid raskere og gladere hjem. Disse Drillerier er nu et helt Kapitel for sig! I Drilleriets Form var det lettere at tage imod en eller anden bitter Sandhed. Det var ikke sagt med rene Ord; men man forstod det alligevel og tog det ad notam som et velment Raad. Og saa var det ogsaa en Form for Underholdning, som de Søsken holdt af. Det kunde ganske vist gaa lidt voldsomt til, og Svigerinderne, der ikke var saa vant til det, troede, det var Alvor, naar Brødrene raabte op. Men de blev klogere med Tiden!

Hans var ugift; men i ca. 30 Aar havde han Frøken Kirstine Nielsen som Husbestyrerinde. Hun styrede Huset dygtigt med en fast og myndig Haand, og hun var utrolig gæstfri over for Slægten. Tangsgaards Børnebørn accepterede hende ogsaa som mere end en Tante, hun var den gode Værtinde i Slægtens Hjem. De sidste Aar var hun svag, en Tid overtog Markus's Datter Ellen Husførelsen. Da Frøken Nielsen ikke mere kunde passes hjemme, kom hun paa Hørning Hvilehjem og døde der 16. Juni 1934. Sidst i September blev Hans alvorlig syg og døde 12. December. Han havde i September bedt Markus's ældste Søn Hans komme for at hjælpe ham med Gaardens Drift. Han var den ældste Landmand blandt Broderbørnene, og han havde vist, at han kunde noget, og at han ikke var bange for at tage fat, saa han var

udset til at overtage Tangsgaard paa gode Vilkaar. Han beholdt den unge dygtige Husbestyrerinde, Frøken Erna Petersen, som da kun havde været paa Tangsgaard en kort Tid, og hun blev nogle Aar efter hans Hustru.

Inger Jørgensen, f. 4. Oktober 1859, styrede Huset for sin Fader efter Søsteren Amalies Giftermaal, indtil hun blev gift med Sagfører Hagen Hagensen, en Broder til Søsterens Mand. De boede nogle Aar paa Juulsgaard, en smuk Lystgaard lidt uden for Nykøbing. De havde et stort, gæstfrit Hjem, hvor Familien gerne samledes. Hagen Hagensen havde et stille Lune og var meget afholdt. Han var en Tid Medlem af Nykøbing Byraad. Han døde allerede i 1908, saa Inger fik ligesom Søsteren en lang Enkestand. Hun flyttede til København, hvor det eneste Barn, Datteren Signe i flere Aar havde taget Sangundervisning. En Tid boede Broderen Jens's to Børn Hagen og Ellen hos hende, senere tog hun sig af Brodersønnen Hagens 3 Børn Tilly, Dagmar og Hagen. Men selvom hun boede saa mange Aar i København, besøgte hun hver Sommer Familien i Jylland, mest var hun paa Tangsgaard. Hun vidste meget om Familien og fortalte gerne derom; men noget ufordelagtigt vilde hun aldrig sige om nogen. Sine allersidste Aar levede hun paa Sct. Hans Hospital ved Roskilde.

Markus Clod Jørgensen, f. 28. November 1860, blev af Faderen udset til at studere Polyteknik. Faderen mente ikke, det var godt, at alle Sønnerne blev Landmænd. Der kunde let komme daarlige Tider for Landbruget, og saa var det bedst, at nogle af dem ikke blev ramt deraf. Markus var dygtig til Regning og meget fingernem, og Jens var svagelig, saa derfor blev de to udset til at læse. Markus begyndte ogsaa at læse til Adgangseksamen ved Polyteknisk Lærestalt; men den strenge Fader syntes ikke, han var flittig nok, saa han blev i Stedet for sat i Maskinlære hos Frichs i Aarhus og maatte pænt staa Læretiden ud, skønt han meget hellere vilde være Landmand. Det blev han ogsaa bagefter, og han havde som Landmand megen Nytte af sin Maskinuddannelse. Først hjalp han sin Søster paa Volstrup nogle Aar, derefter blev han Forpagter paa Strandbjerggaard, købte senere Vilhelmsminde ved Bedsted og til sidst Bryggergaarden i Thorslunde. Han blev gift med Ellen Ahrentz, og de fik 4 Børn.

Jens Breinholt Jørgensen, f. 4. December 1862, gik først i Skole i Aamølle, derefter i Lemvig og endelig i Viborg, hvor han tog Præliminæreksamen. Derefter læste han til dansk Jurist og var Fuldmægtig i 3 Aar hos Overretsprokurator Neckelmann i Viborg, og saa rejste han til København og læste til juridisk Embedseksamen, som han bestod i 1889, og straks derefter nedsatte han sig i Viborg som Overretssagfører. Her fejrede han 26. Jan. 1939 sit 50 Aars Sagførerjubi-

læum under megen Opmærksomhed. Han døde pludselig af et Hjerteslag under en Jagt 10. November 1939, og ved hans Grav bragte Overretssagfører Ejstrup ham paa Sagførerstandens Vegne en Hilsen og Tak med disse Ord: »Jeg vil gerne have Lov til at sige, at det Ret-sind, der altid prægede ham, og hans Gaaen op i Gerningen lige til det sidste, var et lysende Eksempel for os andre. Han bidrog som ingen anden til at løfte og højne vor Anseelse i Befolkningens Øjne.« Virksomheden fortsattes af hans Kompagnon og eneste Søn, Landsrets-sagfører Hagen Jørgensen.

Jens holdt Bryllup 18. April 1890 med Agnes Jacobine Bertelsen, f. 3. November 1871 i Viborg. De fik 4 Børn. Hun døde pludselig af et Hjerteslag under en Lungebetændelse 19. August 1904. Denne Sorg kom Jens aldrig over, den prægede ham hele Livet igennem. Naar det var særlig svært for ham, kom hans Søskende, snart en, snart en anden, eller han tog nogle Dage ud til det gamle Hjem.

Harald (egtl. Harild) Jørgensen blev af Brødrene beskyldt for at være den mest forkælede! Han fik nemlig Lov til at blive fri for at komme i Skole i Viborg, da Faderen efter sin Hustrus Død nødig vilde undvære ham. Han blev ogsaa hjemme paa Tangsgaard, til Faderen var død; men derefter kom han ud at lære Landvæsen, inden han i 1891 købte Vester Ryssensten, der laa i Nærheden af den ældste Broders Gaard. 1917 solgte han Vester Ryssensten, der laa saa udsat for Oversvømmelser, at han ikke turde beholde den. Derefter købte han Ebbestrupgaard i Ødum. Sine sidste Aar levede han i Aarhus. Han var gift med Comtesse Astrid v. Platen Hallermund. De fik 12 Børn, der alle følte sig meget nært knyttet til Hjemmet; men da det jo ikke var let at sætte saa mange Børn i Vej, rejste den ældste og senere ogsaa den yngste Søn til Amerika, hvor de har klaret sig godt.

SLUTNING

Min Slægtning, hvilke Tanker gør du dig efter at have læst dette? Kender du dig selv igen i nogle af de gamle? Maaske kan der være et og andet at lære af deres Fejl og Fejltrin eller af den Maade, de udnyttede deres Evner paa. »Det kommer ikke an paa, hvordan man *har* det, men paa, hvordan man *ta'r* det,« som vi siger i Jylland! Vi ser, at det ikke altid er de bedst udrustede, der naar menneskelig længst — og vi maa indrømme, at heller ikke det, man kalder at naa langt, behøver at være noget værdifuldt. Hvad det saa er i Virkeligheden at naa langt, det er det svært at udtrykke koncist, fordi det er afhængigt af en Balance i Sindet, som ikke er til at tage og føle paa, og denne Balance er ikke afhængig af gode eller daarlige ydre Kaar eller gode eller mindre gode Evner, men snarere af en Holdning over for Livet og dets Tilskikkelser. Vi kan vel sige, at der maa være Mod — men ikke Overmod, Udholdenhed — men ikke Stædighed, Gavnildhed — men ikke Ødselhed, Sparsommelighed — men ikke Gerrighed, og Vidsyn, der særlig ser paa de andres Tarv. Det gælder ikke om at finde »den gyldne Middelvej«. Den rette Vej er netop ofte Valgets Vej. Der er noget, man maa give Afkald paa for at naa noget, der er endnu mere værdifuldt.

I »Den danske Sang« er der tre Linier, der med faa Ord viser os, hvad der er ægte dansk:

»De tvende Klange af blidt og haardt,
skal Sangen rumme for ret at melde
om, hvad der inderst er os og vort«.

Man kunde med Rette sige, at det ogsaa er ægte Jørgensen'sk. Snart faar det blide Overtaget, snart det haarde, men begge Dele er det værdifuldt at bevare. Dog som alt andet værdifuldt kan det let misrøgtes enten af en selv eller af andre, og her gælder det at være paa Vagt!

Naar man, som vi har gjort, ser tilbage paa Slægtens Liv, falder det naturligt at mindes dem, der var forud for os, med Tak for, hvad

de gav, og bøje os i Ærbødighed for, hvad de led — og saa se fremad. Her kunde man maaske bedst udtrykke sine Tanker med andres Ord:

»Husk hver en Stund du lever
er i næste Nu et Minde«

og Jeppe Aakjærs

»Vor egen Dag er kort — men Slægtens lang«!

Først siges der, at hvert Øjeblik maa udnyttes, det kommer ikke igen. Dernæst næsten det modsatte, at det ikke drejer sig om mig, den enkelte; men vi maa se ud over os selv, se Slægten som en Helhed, vi har at arbejde for.

Der er en Sammenhæng i Livet, som ikke kan brydes. Og naar man staar ved Livets Afslutning, da bliver man sikkert strengere i Bedømmelsen af sig selv, fordi man da klarere ser, hvad der er det væsentlige. Men til Gengæld forstaar man ogsaa, at man ikke alene er det, man *er*, men ogsaa det, man inderst inde i sine bedste Øjeblikke ønsker at være.

SLÆGTSTAVLEN

~ 1. Gang med Mette Knuds-
datter † 1768

H A G E N J Ø R G E N S E N
Søn af Gaardfæster under Nielsbygaard
Jørgen Hagensen af Jernvedlund
f. 1730 i Jernvedlund, † paa Ørndrup 12-6-1797

~ 2. Gang 30-10-1773 med Anne
Frantsdatter f. 1744 † 1794
Datter af Gaardfæster Frants
Sørensen i Alsbro

Jørgen Hagensen
f. 1758 i
Jernvedlund
† i Gedsted
6-12-1844
Gaardfæster
i Jernvedlund
~ Ane Marie
Iversdatter

Mette Kathrine
Hagensdatter
f. 1762
† 23-6-1829
~ Peder
Christensen
Bech af
Jernvedlund

Anne Marie
Hagensdatter
f. 1765
~ Poul Madsen
af Harrebye
i Haderslev
Amt

Frants Hagensen
f. 1774 i
Jernvedlund
† 15-4-1825
Ejer af Votborg
~ Martha
Pedersdatter
Kolkjær
† 14-8-1845
se Tavle II

Søren Jørgensen
f. 1776 paa
Ørndrup
† i Flade
2-2-1829
Sognepræst paa
Færøerne og i
Flade og
Gjærum
~ 1805 m. Anne
Christensen
† 11-2-1828

Maren
Hagensdatter
f. 11-2-1780
† 1830
~ 30-8-1798
m. Jacob Erling,
Købmand og
Bogbinder
i Viborg
† 1851

Niels
f. 21-4-1782
† 5-3-1790

Hans Hagen
Jørgensen
f. 21-4-1782
† 17-9-1862
Ejer af Fryds-
brønd 1804-1825
~ Amalie Hans-
datter Møller
f. 12-5-1782
† 11-3-1854
se Tavle III

Hagen Christian
Jørgensen
f. 24-1-1807
konf. 1822
† 28-12-1828

Severin Jens
ell. Søren
Jørgensen
f. 1811
konf. 1825
† 25-7-1828

Lovise
Jørgensen
f. 1815
† 4-1-1821

Frederik
Jørgensen
f. 1816
† 12-1-1821

Christiane
Marie Erling
f. 17-8-1799

Martzen
Erling
f. 24-12-1801

Christian
Hagen Erling
f. 5-5-1804

FRANTS HAGENSEN
 f. 1774 i Jernvedlund, † 15-4-1825
 Ejer af Votborg, Tæbring Sogn, Mors
 ~ Marthe Pedersdatter Kolkær
 † 14-8-1845

II

Anna Dorthea H.
 f. 3-1-1803 † 12-1-1881
 ~ 13-5-1825 m. Godsejer
 Nis Nissen af Spøttrup
 og 2. Gang 16-9-1851 m.
 Cancelliraad Møller i Viborg.
 I Ægteskabet med Nissen var
 der 7 Børn, hvoraf den ældste
 blev ¾ Aar

Kirstine H.
 f. 1805 † 1849
 ~ Proprietær
 Springborg af Bromølle,
 Hillerslev Sogn,
 Thisted Amt

Hedevig Marie H.
 f. 1808 † 1883
 ~ 1847 Proprietær
 Schibby af Hundstrupgaard.
 Fik 3 Børn,
 der alle døde som
 smaa

Hagen Hagensen
 f. 1810
 døde som
 Barn

Peder Kolkær H.
 f. 1811
 † 15-12-1891
 ~ Hansine Nielsen
 † 19-12-1891
 købte Ullerupgaard 1838
se II a

Hansine H.
 f. 1814 † 1886
 ~ Proprietær
 Muusmann,
 Eisbøl i Slesvig
 Døde barnløs

Hagen Frantzen Hagensen
 f. 18-10-1814
 † 1886
 ~ Hedevig Facunda
 Otzen † 1903
 Overtog Votborg,
 flyttede 1869 til
 Enggaard

Georgine Mathilde Springborg
 f. 1843 † 1869
 var forlovet m. F. Reisz's
 Broder, der døde først

Laura Kirstine Springborg
 † 1878
 ~ Overretssagfører
 Ferdinand Reisz

Nis Hagensen
 f. 26-5-1845 † 13-11-1918
 cand. phil., overtog Votborg
 ~ Bertha Andrea Agathe Hagemann
 f. 9-11-1844 † 5-12-1925

Anna Dorthea Hagensen
 f. 21-11-1846
 ~ Bogholder Byberg ved
 Frederiks Hospital i København
 Døde barnløs

Laura Kirstine Reisz

Hagen Hagensen
 f. 1-2-1874 † 2-7-1929
 overtog Votborg 1897, solgte
 Gaarden 1901 og flyttede til
 København
 ~ Louise Marie Larsen
 f. 16-2-1874

Martin og Maria Hagensen
 f. 18-3-1876
 begge døde samme Aar

Nicolaj Hagen Hagensen
 f. 11-10-1916
 Landsretssagfører i København
 ~ Karen Else Sundvig, f. 27-4-17

Kirsten Andrea Hagensen
 f. 20-3-1919 † 3-6-1927

Frants-Hagen Hagensen
 f. 1-9-1940

Sten Hagen Hagensen
 f. 22-6-1942

Anne Benedikte Hagen H.
 f. 13-4-1945

PETER KOLKÆR HAGENSEN

f. 1811 † 15-12-1891

Ejer af Ullerupgaard fra 1838

~ Hansine Nielsen † 19-12-1891

Andreas H. død som Barn	Frantz H. f. 1849 † 5-10-1889 Ejer af Volstrup ~ Amalie Jørgensen fra Tangsgaard se <i>Table II b</i> og <i>Table III a</i>	Anker H. f. 1850 Ejer af Balle- gaard ved Lemvig. Rejst til Amerika ~ Andrea Andersen 6 Børn var døde som smaa	Martin H. f. 1851 † 28-1-1887 Ejer af Nørre Ullerupgaard ~ Laurette Nørgaard fra Aggersborg- gaard se <i>Table II c</i>	Hagen H. f. 1853 † 12-2-1908 Sagfører i Ny- købing paa Mors ~ Inger Jør- gensen fra Tangs- gaard f. 4-10-1859 † 9-2-1941 se <i>Table III a</i>	Nis Nissen H. f. 1854 † 1930 Ejer af Gl. Ullerupgaard. Rejste til Amerika ~ Margrethe Nørgaard fra Aggersborggaard f. 1862 † 1930 4 Børn døde som smaa							
Hans	Peder	Julius	Hagen	Harrild Johannes	Axel	Hansine	Signe H. f. 20-3-1886 Koncert- sangerinde, senere privat Lærerinde i København	Jacobe H. f. 8-3-1889 † 7-4-1854 ~ Vice- skole- inspektør A.Th.L.Aabo i Glostrup f. 1885 † 1942	Nis Nissen H. f. 24-5-93 † 23-1-56 Gaardejer i Portland ~ Vita Thorkild- sen	Louise H. f. 25-3-95 ~ Peter Beyr Oregon	Jens Vogensen H. f. 1898 † 1918 i Krigen som canadisk Frivillig	Marie H. f. 1903 ~ Twiss U. S. A.
Else Nørgaard Aabo f. 7-5-1915 † 9-5-1915	Anne Margrethe Hagensen Aabo f. 15-4-1916 ~ Bankfuldmægtig i Glostrup Kai Ludvig Møllnitz f. 29-2-1912	Inger Jytte Aabo f. 15-7-1919 ~ Ewald Onsberg f. 20.-12-1913 Overlærer, Glostrup	Ruth Hagensen Aabo f. 6-11-1922 ~ Jan Bjarke Nielsen f. 2-2-1922 Fabrikant, Taastrup	Nis Hagen Aabo f. 12-2-1929 Kontorist, Glostrup ~ Ruth Hillbrandt f. 3-12-1933								
Inge Bente Aabo M. f. 25-1-1936 Korrespondent	Hanne Aabo M. f. 2-10-1939 Kontorist	Marianne Aabo O. f. 12-5-1942 Børnehav- ass.	Hans- Henrik O. f. 24-2-44	Jens Jørgen O. f. 9-4-49	Majken Aabo N. f. 7-1-44	Carsten Bjarke N. f. 13-10-47	Dennis Aabo f. 11-7-53	Annebell Aabo f. 28-12-54				

FRANTZ HAGENSEN II
 f. 1849 † 5-10-1889
 ~ Amalie Jørgensen fra Tangsgaard
 f. 22-1-1854 † 4-6-1933
 Ejer af Volstrup

Petrea H.
 f. 27-8-1874
 † 22-2-1931
 ~ Fabrikant
 Nilsson,
 Bolnæs, Sverige

Jensine H.
 f. 10-5-1877
 ~ Jens Gottrup
 f. 14-5-75
 † 12-8-33
 Ejer af Volstrup
 fra 1904

Henriette H.
 f. 30-7-1878
 ~ Sagfører, Bank-
 direktør
 K. L. Knudsen,
 Struer
 f. 24-7-1871

Ingeborg H.
 f. 4-5-1885
 † 18-12-1918
 ~ Marius Jensen,
 Ejer af Store Lund,
 Humlum
 f. 9-7-??
 † 22-2-1926

Martin H.
 f. 26-12-1887
 Ejer af Kalstrup
 i Mejlbj. Flyttet til
 Karlby, Hornslet.
 ~ Alma Clausen
 f. 1-8-1896

Helge Nilsson død 1½ Aar gl.	Inga G. f. 13-1- 1905 Tandlæge ~ Tand- læge Poul Lysholt- Thomsen f. 8-10- 1907	Ellen G. f. 21-2- 1913 ~ Anton Mikkelsen, der overtog Volstrup 1957 f. 7-4-1901	Ragna G f. 14-3- 1915 † 20-1- 1942 ~ Poul Heesch	Gerda H. f. 8-6-1905 ~ Forret- nings- fører Anders Holflod i Struer f. 10-3- 1897	Erik K. f. 22-6- 1906 Trælast- handler Kbhvn. ~ Eva Groes Petersen f. 4-4-1910	Jørgen K. f. 27-12- 1911 Trælast- handler Kbhvn. ~ Fran- ziska Dæhlie f. 5-6-1914	Frants Hagen Jensen, f. 4-11-1908 overtog Store Lund 1926 ~ Sigrid Sørensen f. 20-1- 1906	Børge Jensen f. 21-9- 1910 Chauffør Fjerrits- lev ~ Ka- thinka f. 17-6- 1913	Karen Jensen f. 6-4-1911 ~ Ejner Christen- sen Landmd. Struer f. 6-12- 1905	Grethe H. f. 18-8- 1920 Syge- plejerske Køben- havn	Bent H. f. 4-6-1923 Repræ- sentant Char- lotten- lund	Frantz H. f. 2-9-26 Bog- holder Hellerup ~ Tonny Thous- gaard	
Jens L.-T. f. 24-11- 1945	Susanne L.-T. f. 17-3- 1948	Kirsten Mikkelsen f. 19-3- 1938	Jens Gottrup Mikkelsen f. 26-9-43	Niels Gottrup Mikkelsen f. 25-4-49	Merete K. f. 8-5-42	Flem- ming f. 17-5-45	Torben K. f. 16-12- 1945	Ingeborg f. 17-12- 1942	Inger f. 18-10- 1940	Kjeld f. 1-3-46	Ingerlise f. 23-12- 1934 ~ Svend Frølund	Grethe f. 7-9-37	Kaj f. 9-2-45

MARTIN HAGENSEN
 f. 26-11-1851 † 28-1-1887
 Ejer af Nørre Ullerupgaard
 ~ Laurette Nørgaard fra Aggersborggaard
 f. 30-6-1854 † 4-1-1937
 Enken solgte Gaarden 1914 og flyttede til
 København

Hans Peter H.
 f. 2-2-1880 † 4-5-1957
 Ejer af Møllehave
 ~ Laura Hougaard
 fra Viborg
 f. 12-11-1883
se Tavle II d

Jacob Karl Nørgaard H.
 f. 29-8-1881 † 5-11-1940
 ~ 3-6-1915 med
 Marie Rasmussen
 f. 29-8-1881
 Rejste til N. Dakota

Anne Kathrine H.
 f. 19-1-1883
 ~ 7-3-1908 m. Grosserer
 Anton Boyer i København
 f. 27-1-1879 † 3-8-1957

Hedevig Julie Hansine H.
 f. 4-9-1884
 Bor i København

Martin H.
 f. 25-1-1887 † 1-12-1947
 København
 ~ 27-5-1921 med
 Kathrine Madsen
 f. 27-3-1884
 Skilt

Else Marie Laurette
 Hagensen Boyer
 f. 21-12-1908
 ~ Professor i Kunst-
 historie, Dr. phil.
 Christian Elling
 f. 14-11-1901

Anne Margrethe Boyer
 f. 27-1-1910
 ~ cand. jur., Kontorchef
 i Indenrigsministeriet
 Iver Johan Unsgaard
 f. 11-10-1906

Martha Hagensen Boyer
 f. 29-6-1911
 mag. scient.
 Museumsinspektør

Antonie Boyer
 f. 19-6-1913
 ~ Dommerfuldmægtig,
 cand. jur.
 Jens Jacob Høegh Bek,
 Sønderborg
 f. 31-7-1910

Iver Mogens
 Ungsgaard
 f. 21-9-42

Anne Beate
 Unsgaard
 f. 8-3-45

Kiersten
 Bek
 f. 16-6-36

Christian
 Høegh Bek
 f. 1-9-40

Troels
 Høegh Bek
 f. 28-12-41

Toni Susanne
 Høegh Bek
 f. 17-1-46

HANS PETER HAGENSEN
 f. 2-2-1880 † 4-5-1957
 Ejer af Møllehave
 Flyttede til København
 ~ 17-4-1906 med Laura Hougaard fra Viborg
 f. 12-11-1883

Inger Marie
 Laurette Hagensen
 f. 15-3-1907
 ~ Marius Gertsen Juul
 f. 18-2-1903
 Ejer af Vonnetgaard
 ved Haderslev

Birte
 Marie
 Juul
 f. 8-5-34

Gert
 Anker
 Hagensen
 Juul
 f. 23-6-35

Else
 Elisabeth
 Juul
 f. 16-3-37
 ~ Kurt
 Tandrup
 Jensen
 f. 4-2-31

Per Steen
 f. 8-5-57

Hans
 Peter
 Hagensen
 Juul
 f. 6-12-38

Inger
 Dorthea
 Juul
 f. 24-5-41

Martin Carl Johan
 Hagensen
 f. 26-5-1908
 Landmand i Sverige
 Bor nu i Norrköping
 ~ Ingrid Schröder
 f. 5-5-1911

Jan
 Peter H.
 f. 9-4-46

Laura Elisabeth
 Hougaard Hagensen
 f. 19-10-1914
 ~ Alfred Laurits Ørum
 f. 6-2-1909
 Assistent ved Sindssyge-
 hosp. Nykøbing, Sj.

Eva
 Hagen
 Nielsen
 f. 8-8-47

Johanne Kathrine Gerda
 Hagensen
 f. 2-10-1918
 ~ Henry Nielsen
 f. 27-3-1907
 Skilt

Hagen Hagensen
 f. 21-10-1919
 † 11-8-1952
 Landmand i Sverige
 Ugift

HANS HAGEN JØRGENSEN
 f. 21-4-1782 paa Ørndrup † 17-9-1862 i Erslev
 Ejer af Frydsbrønd 1804—1825
 ~ 24-5-1804 Amalie Hansdatter Møller
 f. 12-5-1782 † 11-3-1854 i Erslev

III

Hans Hagen J. f. 16-10-1804 døbt 17-10 død 3 Uger gl.	Anne Kirstine J. f. 14-9-1805 † 29-3-1886 ~ Møllejer Johan Hovmøller af Hovmølle † 9-6-1884 <i>se J. P. Hovmøller: Tre Slægtled</i>	Marthe Caroline J. f. 27-6-1807 † 1890 i Erslev Ugift	Hagen J. f. 24-11-1808 † 10-3-1885 Ejer af Tangsgaard ~ 27-5-1851 Jensine Sørensdatter Revsgaard f. 7-7-1830 † 14-3-1876 <i>se Tavle III a</i>	Hans J. f. 28-7-1810 † 1869 Ugift	Niels J. f. 20-3-1812 † 1-12-1895 i Erslev ~ Anne Elisabeth Jensdatter f. 18-4-1821 † 12-10-1894	Frederik J. f. 20-3-1812 † 1860 i Tødsø ~ Christine Petersen, f. i Læk Sogn i Slesvig	Otto Andreas J. f. 3-12-1813 Karetmager i København	Frants J. f. 13-6-1815 † 13-3-1902 Smedemester i Tandslet paa Als ~ 1848 Christine Marie Lorentzen fra Tandholm † 1880 <i>se Tavle III d</i>	Nicolai J. f. 7-12-1817 † i Broager 27-7-1902 Farver i Broager ~ Anna Marie Klausen fra Storevi f. 18-5-1803 † 1884	
					Amalie J. f. 29-9-1858 † 22-5-1875 Ugift	Peter Udvandrede til Amerika	Hans Poul Udvandrede til Amerika	Frederikke ~ Murermester Visby paa Mors	Hans Nicolai f. 25-2-1843 † 5-7-1914 ~ Anna Cecilie Christensen f. i Mølmark 28-3-1861 † 10-7-1949	Hagen f. 1846 † c. 1880 i Pau
								Kristine Marie f. 23-7-1885 † 23-8-1955 Ugift	Nicolai Hans f. 1891 Elektriker Var med i Krigen 1914—18 Ugift	Anna Dorothea f. 1899 Ugift

JENS BREINHOLT JØRGENSEN

III b

f. 4-12-1862 † 10-11-1939
 Overretssagfører i Viborg 1889—1939
 ~ Agnes Jacobine Bertelsen
 f. 3-11-1871 † 19-8-1904

Esther Jørgensen
 f. 17-10-1892
 Faglærerinde, Medlem af
 Aarhus Byraad 1937—50
 ~ Læge Anker Aggebo
 i Aarhus
 f. 7-2-1894

Hagen Jørgensen
 f. 28-3-1894
 Landsretssagfører i Viborg
 ~ Rosa Harriet Villensten
 f. 3-10-1911

Ellen Jørgensen
 f. 22-7-1895
 ~ Assurandør Tage Krogh
 f. 3-3-1895
 † 12-5-1938

Inger Marie Jørgensen
 f. 12-9-1897
 ~ Sven Erik Hellerstrøm
 Ejer af Agdatorp, Nättraby,
 Sverige, f. 30-3-1891

Agnes A. f. 10-9-21 Sekretær København	Rigmor A. f. 9-10-24 Syge- plejerske ~ Povl Kildemoes Adjunkt i Roskilde f. 26-2-23	Jens A. f. 28-9-26 Adjunkt Stenhus ~ Marie Elisabeth Pedersen f. 10-8-34	Søren Anker A. f. 18-10-28 cand. oecon. Holte ~ Marianne Holten cand. mag. f. 29-3-30	Karin Agnes J. f. 15-1-35 Korre- spondent	Hagen J. f. 14-10-36 stud. jur.	Agnete H. f. 18-1-22 Børnehav- lærerinde ~ Thor Samuel Adolfson Hermelin Civilingeniør f. 26-1-18 paa Thorsvi Gård i Uppland Bor i Stockholm	Sven Olof Christian H. f. 2-6-24 fil. cand. Lund ~ Monique Jeanne Alice Drion f. 26-8-31 i Paris	Helga Ellen Elisabeth H. Smaaskole- lærerinde f. 27-4-29 ~ fil. dr. i Lund Hans Regnell f. 30-1-19 i Lund	
Kirsten K. f. 27-4-51	Anders K. f. 22-3-54					Dag Adolf Erik Thorson Hermelin f. 28-4-52	Thor Adolf Christian Thorson Hermelin f. 19-9-55	Sven Albert Patrice Hellerstrøm f. 22-10-55	Hans Olof Gerhard Regnell f. 26-2-56

HARALD (HARILD) JØRGENSEN
 f. 6-12-1866 † 2-11-1955
 Ejer af Vester Ryssensten, senere Ebbestrupgaard
 ~ Comtesse Astrid Clara v. Platen Hallermund
 f. 24-5-1886

Gunnar f. 22-7-06 Detroit ~ Eleonor Lorentzen f. 8-8-?	Hagen f. 30-8-07 Ryom- gaard ~ Anna Ødum f. 12-1-09	Børge f. 28-10-08 Moselund Randers ~ Jenny Ødum f. 14-3-14	Henning f. 15-6-10 Skejby v. Aarhus ~ Jensine Nielsen f. 2-5-18	Agnes f. 3-9-11 † Nov. 26	Olaf f. 3-6-13 Aarhus ~ Nina Rasmussen f. 4-6-18	Erik f. 19-6-15 † 1917	Gudrun f. 2-1-17 ~ Køb- mand Knud Andersen Hasle f. 16-5-08	Aage f. 3-5-19 Købmand Hobro ~ Ingrid Haritz f. 24-5-24	Karna f. 30-9-23 ~ Henry Dalgaard Aarhus f. 19-2-21	Georg f. 30-10-25 Detroit ~ Elin Hansen f. 9-4-23	Agnes f. 27-1-28 ~ Per Daugaard Aarhus f. 25-2-26
Poul f. 6-8-42	Harild f. 19-8-39 Knud Hagen f. 43 Gudrun f. 4-9-47	Otto f. 2-1-36 Jytte f. 15-8-38 Erik f. 4-5-41 Gunnar f. 7-9-49			Asbjørn f. 11-2-42 Ricard f. 4-1-45 Georg f. 28-1-55		Kirsten A. f. 18-5-44 Hans f. 17-8-45	Henning f. 14-12-49	Bodil D. f. 4-9-53	Karen f. Maj 56	Inge D. f. 10-3-50 Gert f. 19-2-55

FRANTZ JØRGENSEN
 f. 13-6-1815 † 13-3-1902
 Smedemester i Tandslet paa Als
 ~ 1848 Christine Marie Lorentzen fra Tandholm
 † 1880

Marie Amalie Jørgensen
 f. 29-10-1848
 ~ 1887 Møllebygger
 Christian Jørgen Christensen
 i Ketting

Anne Marie Jørgensen
 f. 18-5-1852
 ~ Møllebygger
 Christian Jørgen Christensen
 i Ketting

Peter Jørgensen
 f. 2-6-1857 † 1919
 Smed
 ~ 1887 Marie Trippen
 fra Ertebjerg

Niels Christensen
 f. 5-6-1889
 ~ Marie Christine Iversen
 f. 13-6-1899

Cesilie Marie Christensen
 f. 2-4-1891
 ~ Liniemontør
 Siegfred Søren Jespersen
 i Tinglev
 f. 26-4-1890 i Jejsing
 i Tønder Amt

Datter
 f. 25-4-1883 i Tandslet
 ~ m. Skrædder
 Hans Mathiasen
 f. 6-7-1876 i Sebbelev
 i Ketting
 Bor i Augustenborg

Marie Amalie
 Christensen
 f. 17-5-1922

Sophie
 Christine C.
 f. 15-11-1923

August
 Christensen
 Jespersen
 f. 18-4-1921
 i Aabenraa

Christen
 Jørgen
 Jespersen
 f. 12-5-1924
 i Tinglev

Hans Carl
 Mathiasen
 f. 14-5-1903

Christian
 Jørgen
 Mathiasen
 f. 5-4-1905

Anna Marie
 Mathiasen
 f. 27-2-1907

Cesilie Amalie
 Mathiasen
 Mathiasen
 f. 7-12-1914

